

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. — Megjelenik kedden, pénteken és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CSONGRÁD Szivák-tér 10. Telefon 52.

Felelős szerkesztő: BARTOSS KÁROLY.
Felelős kiadó: TRAKAY IMRE.

Előfizetési ár havonta 20.000 korona.
Hirdetéseket mm. díjszabás szerint számítunk.

Közügyek.

Közügyekkel foglalkozni nemes, de egyuttal súlyos feladat. Mindenkinél kötelessége, hogy egyfelől maga a lehető legtöbbet és legjobbat cselekedje a köz érdekében, másfelől pedig támogassa azokat, akik ugyancsak a közért kívánnak dolgozni. Minthogy pedig sokan vannak, akik idejüknek csak kicsiny hányadát szentelhetik teljesen és közvetlenül közügyeknek (míg közvetve mindenki, aki a maga helyén betölti hivatását, elvégzi munkáját, ezzel a köznek tesz szolgálatot) a nép a közügyek intézésére arra hivatott, kellő képesítéssel, hozzáértéssel és gyakorlatlással bíró férfiakat emel maga fölé azért, hogy intézzék ügyeit.

A községi, városi és állami ügyek intéztetésénél ez a rendszer századok óta, s természetes, hogy Csongrád városának ügyeit is választott tanács intézi.

A város polgársága teljes joggal megkövetelheti, hogy azok a férfiak, akiket ügyei intézésével megbízott, legjobb tudásukkal, minden erejükkel és odaadásukkal a város és a polgárság érdekeit szolgálják. Ez irányban azt hisszük komoly és helytálló kifogás eddig nem is hangzott el és nagy megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy Csongrád városának minden értelmes és komoly polgára át is érzi azt, hogy ezért a városért annyit fáradni, annyi eredményt produkálni aligha tudna bárki is, mint amennyit jelenlegi képviselője, polgármestere és tanácsa harcoltak ki a számára.

Nem kisebb örömmel kell megállapítanunk, hogy a polgárság is minden erejével támogatni igyekszik vezéreit munkájukban, de ez a nemes igyekezet sokszor valahogy helytelen alakban nyilvánul meg. Csak végig kell nézni egy-egy közgyűlést, amelyen rengeteg szónok szólal fel, — kötelességének tartva, hogy dokumentálja a közügyek iránti érdeklődését, — és gyakran lehetünk tanui annak, hogy egy-két közbeszóláson kisiklott a szónok és a beszédnek éppen ellenkező értelme lett, mint amilyen szándékkal a szónok felszólt.

Az imént azt mondtuk, hogy a polgárság joggal és a legszigorubbán megkövetelheti azt, hogy azok a férfiak, akiket ügyei intézésével megbízott, teljesen a közügyeknek szenteljék magukat. Ennek a tételnek azonban a fordítottja is áll, azaz a vezetők megkövetelhetik azt, hogy a felelősség tudatában, alapos megfontolással tett előterjesztéseikat bizalommal fogadják.

Mert egészen természetes, hogy minden kérdést vagy százféléképpen lehet megoldani és az is valószínű, hogy a tanács a számbavehető megoldások közül a leghelyesebbet fogja javasolni. Nincs tehát értelme annak, hogy a közgyűlés újra végigtárgyalgassa az összes lehetőségeket és ezzel kapcsolatosan olyan látszatot keltsen, mintha a kizárólag ezeknek az ügyeknek tanulmányozásával foglalkozók hozzáértésében, vagy jóhiszeműségében kételkednék.

A külföldi kölcsön ügyében már az ügy első, vagy második tárgyalása során javasolta a városi tanács, hogy valamennyit vegyen fel a város. Akkor leszavazta a képviselőtestület s csak ma — egész sereg köztisztviselő idejét főlösen elrabló iratváltás után, fogadta el a már eredetileg elhangzott javaslatot.

A közalkalmazottak — akiknek illetményei még ma is messze az aranyparitás alatt vannak, míg a mezőgazdasági és ipari produktumok árai csaknem a dupláját teszik — kedvezményes jegyet kapnak a vasutra. Ezt az igazolványt az állam, városok, közintézmények váltják ki alkalmazottaik számára, egészen természetes, hogy Csongrád kisebb existenciájú tisztviselői is arra kérték a tanácsot, vállalja át a város az igazolványok kiállításii illetékét.

A tanács erre vonatkozóan javaslatot is tett a képviselőtestületnek, de ezt a javaslatot visszavonta, éppen azért, mert az előterjesztést a közgyűlés nem azzal a készséges megértéssel fogadta, amelyre pedig minden közalkalmazott joggal számíthat megbízói részéről mindaddig, míg azok bizalmát bírja és ügyeiknek szenteli életét.

A város költségvetésében az az ötmillió korona, melyet a tisztviselői igazolványok illetékeinek átvállalása jelentett volna, nem játszott volna szerepet, a kistisztviselők gondjait viszont lényegesen enyhítette volna.

Ismételjük: nagyon szép és fontos dolog, hogy mindenki csökkenteni igyekezzék a város terheit, minden garast, ami felesleges terhet jelentene, igyekeznie kell megtakarítani, de ennek az aggályoskodásnak akkor kell megnyilvánulnia, ha harmadik személyekkel állunk szemben, míg az ilyen esetben a garaszkodás sértő és — nem is jár megtakarítással. A város tisztviselői karát erre az apró előzékenységre sem érdemesítette, holott minden közintézmény habozás nélkül igyekszik az ilyen jelentéktelen kérések teljesítésével — ha lehet — még szorosabbra fűzni az intézmény és az alkalmazott közti kapcsolatot, melynek alapja a bizalom kell, hogy legyen.

Téli és nyári színház építésére készülnek Csongrádon.

A téli színház az átalakítandó Erzsébet szállodában épülne. — A Széchenyi-ligetben (Népkert) 1000 személyes nyári színpad építését tervezik.

A színtársulat szereplése és az a körülmény, hogy alig két hét alatt a társulat háromszor volt kénytelen költözködni, ismét nyilvánvalóvá tette azt, hogy a 26.000 főnyi lakosságot számláló Csongrádon, egyetlen számbavehető, színházi célokra is alkalmas terme sincsen, ami pedig szintén egyik akadályja annak, hogy a város kulturális téren olyan arányban fejlődjön, mint más, hasonló viszonyok közt lévő városok. Ez a felismerés két színház-építési tervet is vetett fel, sőt az egyik építke és tervei és költségvetése is elkészült már úgy, hogy ha az építkezés elé előre nem látott akadályok nem tornyosulnak, rövidesen meg is kezdhető az építkezés.

A téli színház az Erzsébet szálloda nagy terméből, annak megfelelő átalakításával készülne. A tervet Csejthey István a következőkben ismertette velünk:

— A kávéház helyiségeit üzlethelyiséggé alakíttatnók át és teljesen elkülönítendő az épület többi részétől. A kávéhazszal szomszédos, Szivák-térre nyíló sötét helyén tágas

színházi előcsarnok épülne s itt nyerne elhelyezést a buffet és a pénztár is. Az előcsarnokból közvetlenül a színház-terembe lépne az ember, azaz a sötét mögötti folyosót a közfal lebontásával a teremhez kapcsolnók. Így a terem kbl. 2 méterrel meghosszabbodnék. Ezenkívül azonban ezt az épületrészt a szomszédos telekig meghosszabbítanók, illetve kívülről építenők hozzá a színpadi részt. Ezzel azt érjük el, hogy a mai nagyterem, amely a folyosó szélességével is meghosszabbodik, teljesen nézőtér lenne és a színpad nem kisebbitené a nézőteret.

— A nézőtér padlózatát lejtőre akarjuk átépíteni, hogy az elől ülők ne zavarják a hátrább lévőket. A falak mentén köröskörül vasbeton pályók épülnek. A színpadot pedig a modern színpad-technika minden kélikével felszereljük.

— Nagyon jól tudjuk, hogy ma még a színház-terem kihasználásáról szó sem lehet, reméljük azonban, hogy a színház-kultusz jobban teret hódíthat, ha a közönség tudja, hogy kényelmes és szépen berendezett

nézőteret találhat, ahol a rendszeren bediszit-hető, szabalyos szuffita és rivalda világi-tással felszerelt színpad teljes illúziót nyújt-hat. A terem kihasználása érdekében tehát azzal az előterjesztéssel járunk a városhoz, hogy a mozi helyezze át ebbe a terembe. Ennek módjaitól még nem tárgyaltunk, csak azt akarom leszzegezni, hogy intenciónk az, hogy a város érdekei a legkisebb mértékben sem szenvedjenek csorbát.

— Az építkezés terveit már elkészít-tettük, a költségeik kbl. 4—500 millióra fognak rugni. Amennyiben a város a tervhez hozzá-járul, akkor — ha lehet — már az őszre végre is hajtjuk az építkezést.

A másik színház építési terv Kaszanitzky Istvántól ered, aki az általa bérelt Szachenyiligetben (Népkert) akar 1000 személy befo-gadására alkalmas, színpaddal is felszerelt nyári színikört építtetni. Illetékes helyen ter-mészetesen ezt a tervet is nagy szimpátiával fogadják.

Időszerű kérdések.

A gabona értékesítésének problémája.

Általánosan ismert tény az, hogy a ter-melők — még pedig a nagy-, közép- és kisbirtokosok egyaránt — főleg az elmúlt termés-észtendő gabona áralakulásával a legcsekélyebb mértékben sem voltak meg-elégedve, olyannyira, hogy terményeiket csak a legszükségesebb esetben értékesítették, mindenkor arra számítva, hogy azok ára emelkedni fog. Normális viszonyok között ez természetesen is lenne, hiszen a gabona a tárolás és kezelés folytán állandóan veszít súlyából, tehát miut konservált áru magasabb értéket képvisel.

Lássuk azonban, hogy milyen tényezők hatnak a gabona áralakulására. Ilyen tényező elsősorban a kivétel s ezzel kapcsolatban a külföldi elhelyezés lehetőségei. Legfőbb ér-dekünk mindenesetre az, hogy a magyar gabonának elsősorban megfelelő külföldi felvevő piacot biztosítsunk, másodsor pedig, hogy — miut a béke éveiben, ugy most is — minősége miatt keresetté tegyük, főleg bu-zánkat, valamint az abból előállított lisz-teket.

Sajnos, a háboru utáni években fenti követelmények egyikének sem tudtunk — részben önhibánk kivül — eleget tenni. Elsősorban a háboru után a világpiacra be-állott nagy eltulodások nehezítették meg az áru elhelyezését, másodsorban pedig — s a buzánál ezt joggal tekinthetjük első oknak is — árunk minősége rosszabbodott, ameny-nyiben a régen igen keresett és általánosan

kedvelt nehéz minőségű, acélos, aprószemű, magyar buza ugyszólván teljesen elmaradt a piacról. Helyette megjelent a különféle ne-mesítések folytán létrejött buza, mely egyál-talán nem keresettebb bármely más ország buzájánál, sőt az amerikai ugynevezett „ma-nitoba“ buzánál lényegesen gyengébb minő-ségű.

Legjobb minőségű buzatermő földjeink részben idegen imperium alá kerültek, tehát fokozott érdekünk volna a kezünkön maradt magyar buza régi jónévét a világpiacra visszaállítani. Ennek első alapfeltétele a fen-tebb említett minőségű buza termeléséhez való visszatérés volna, ami talán a többter-melés szempontjából sem lenne hátrányos, hiszen ezen minőségű buza dacol legjobban szeszélyesen rendszertelen időjárásunkkal és megfélelő művelés mellett súlyhozamban sem marad el a „nemesített“ buzáktól.

A buza s főleg a rozs jelenlegi nyo-mott árának többféle oka van. Ellenőre annak, hogy buzában, a kiadott különféle — részben hibás — külföldi termés-sta-tisztikák szerint nem a legjobb termés volt, az összes számottevőbb piacokon szokatlan-nul nagy az árukiadást és változatlanul nagyok az eladatlan raktári készletek ugy buzában, mint lisztben. Vevő azonban egyikre sincs.

Amerika nagy árukiadástban van, Oroszország, mely az európai piacon a mult-ban eddig nem jelentkezett, egy ügyesen megrendezett amerikai tőzsdemanőverrel kapcsolatban nagyobb buza- és rozsmennyi-ségeket helyeztet el az északi államokban. Németország ugyancsak kivitelre törekszik, mivel azonban a néhány felvevő piac éppen ezen nagy kiadást miut csak igen nyomott áron hajlandó vásárolni, az üzletben nem fejlődhetik ki egészséges irány.

Mindezek dacára még buzában csak van valamelyes forgalom s ezzel kapcsolat-ban bizonyos árhullámzás is tapasztalható. Rozsban azonban a helyzet teljesen kilátás-talan s ára hónapok óta stagnál.

Németország szőru vámtilalmat lép-tetett életbe a lengyelországi rozsok ellen, mivel saját készleteit sem tudja elhelyezni és miut hírlék, rendelettel akarja szabályozni bizonyos százalékban a buzához való hozzá-örlést, hogy ezáltal lendítsen árán és kiero-szakolja a fogyasztást.

Ausztria, mely pedig mindig a leg-jobb rozselvevő volt, teljesen visszavonult a vásárlástól és pillanatnyilag abszolút rosszak a kilátások a rozs értékesítésére.

Igy vázolv a piac helyzetét, vissza kell térnünk magához a termelés kérdésé-hez, megállapítva az esetleges hibákat, hogy itt kezdjük a bajok orvoslását, csupán mind-

ezen eshetőségekre számítva tehetjük gaz-dasági üzemenket újra rentábilissá. Ezt el-érendő elsősorban is a termék minő-ségére, másodsorban mennyiségére kell külö-nös figyelmet fordítanunk, mindezek mellett legfontosabb, hogy a termelés a lehető leg-olcsóbb legyen, azaz, hogy kis költséggel sokat produkáljunk. Ennek elérése érdekében pedig nekünk is szolgálatunkba kell állítani a technika legmodernebb eszközeit, mint ahogyan azt a külföldön, főleg Amerikában láthatjuk.

Czaich Endre.

Színház.

Vasárnap este tartja utolsó előadását a színtársulat.

Fügefalevél. — Nótás kapitány.

A színtársulat, amely néhány napon keresztül új szint adott a városnak, már utolsó előadásait tartja. A város képviselő-testülete megtagadta a kért segítyt, ami vál-ságos helyzetbe sodorta a társulatot. A tagok legnagyobb része ugyanis, — bár az igaz-gató a teljes bevételt naponta felosztotta a tagok között, még nem kapta meg teljes fizetését és a segélyből reméltek újabb rész-lelet kapni, míg a zenekar tagjai a megrö-könyödés első perceiben arról tárgyaltak, hogy nem játszanak tovább az előadásokon. Hamarosan győzött azonban a józanabb ál-láspont és az a reménység, hogy az utolsó napokon talán mégis fokozott érdeklődést fog tanusítani a publikum a színház iránt és így sikerül majd összeszedni az elutazás költségeit.

Sajnos azonban a csütörtöki előadás — „Fügefalevél“, — csaknem üres nézőtér előtt folyt le, pedig a szellemes parodisztikus, táncos operett kitünő előadásban került színre. Évát Miklósy Juliska, ábrázolta francias fi-nomsággal, Eöry Porán Gizi pedig a szoba-leány szerepében nyújtott pompás, eleven és művészi alakítást. R. Kaposi Anikó nagyon bajos volt Lia szerepében. Hevesi Ferenc, a magát Ádámnak álmódú író szerepében for-dulatos és ötletes játékokat produkált, Kain (Radó Imre) és Ábel (Hetényi Ferenc) komi-kus boxmérkőzésen sokat mulatott az intim est intim-számu közönsége.

A „táblás ház“, „kasszasiker“ ugy látszik nem lesz osztályrésze Csongrádon a társulatnak, de a pénteki Nótás kapitány válogatott közönsége olyan meleg ünneplés-ben részesítette a csongrádi közönséget hiába ostromló szegény művészeket, hogy, ha a tapsokkal lakbért fizetni, vasuti jegyet váltani, ebéd-vacsorákat vásárolni lehetne, akkor a szereplők mindegyike az itt szerzett tapasz-

Róma, az örök város.

A csongrádi hívek római zarándokutja.

(XIII. Folytatás.)

A Vatikán.

Aki remek falfestményeket akar látni, csak a Vatikánt járja be és csodálni fogja a festő-művészetet, a művészetben pedig az isten különös ajándékát: a tehetséget, mellyel egyeseket megáldott. Bramante, a sz. Péter-templom tervkészítője mutatta be Ráfaelt II. Gyula pápának; ez őt a Vatikán-palota termeinek felékesítésével bizta meg. Itt a Vatikánban, a pápák pártfogása alatt nőtte ki magát Ráfael lángelméje, nemkülönben Michel Angelóé is. Tizenhárom csarnok egy vonalban hirdeti itt Ráfael művészetet. Szí-nezés tekintetében képei legjelesebbek a vi-lágon, szentképei mind áhitatot lehelnek. Ilyen művészeket neveltek a pápák s midőn remek műveiket nézi az ember, akkor látja, mily tudatlansággal párosult rozszakarat mondhatja csak, hogy a pápaság a sötétség, a tudatlanság ápolója és terjesztője volt! Aki ilyent mond, azt csak a Vatikánba kell utasítani: hadd szégyelje magát!

A vatikáni könyvtár.

A Vatikán arról nevezetes, hogy abban alig láthatunk könyvet, mert a könyveket

és a kéziratokat lakat alatt tartják. Gazdag ez a könyvtár kéziratokban, ezek száma 24 ezerre tehető, a könyveké 50 ezerre rug. A főterem közepén vannak elhelyezve azon történelmi nevezetességű tárgyak, melyeket a pápák ajándékba kaptak. Ilyen például egy malachit kőből készített gyönyörű edény, melyet Sándor cár ajándékozott, itt van azon keresztut, melyben III. Napoleon fia kereszteltetett, ajándékba kapta IX. Pius, mint a a fiu keresztatyja; vannak igen becses aján-dékok Vilmos volt német császártól is. Min-ket magyarokat legjobban érdekelt Mátyás király breviáriuma, mely a vatikáni könyv-tár egyik kincsét képezi. Itt van az Emich által újra nyomtatott magyar krönika pompás kiadása. E terem végére érve egy hosszú csarnok nyulik jobbra-balra kb. 400 lépés-nyire melyen, ha végigtekint az ember, a végén lévő ablakon IX. Pius, szinte eleven-nek látszó képében gyönyörködhet. Épen az ablak közelében a közepén egy állványon van elhelyezve a magyarok albuma, melyet 1867-ben a magyarok több százezer aláírás-sal nyújtottak át Özsentségének, midőn az Egyház szt. Péter és Pál apostolok halálának 1800-ik esztendejét ünnepelte. Mindez csak halvány rajz, de hadd lássa az olvasó, hogy a Vatikán a művészetek és tudományok ápolója volt. Ezt fényesen mutatja a Vati-

kán minden terme. Hónapokra, sőt évekre való remek látványosságot tárnak fel a Vati-kán kapui. Hisz csupán a muzeumok mint-egy 30 név alatt fordulnak elő. Egyikben 3 ezer pogány és a katakombákban talált fel-iratokat lehet látni, a másikban régi pogány szobrokat, a negyedikben bronzgyűjteményt, azután régi faragványokat, világhírű mün-keket, régiségeket, fegyvereket, pénzeket, képeket, melyek nem egyebek, mint ezer, meg ezer apró, kisebb-nagyobb kövekből, vagy üvegdarabkákból összeállított kép, me-lyet a távolabbról szemlélő festett képnek mondana. A Vatikánban van a mozaik-gyár is, hol az ily képek készítéséhez szükséges üvegdarabkákat készítik. Legalább is 10 ezer különböző színű üveg szükséges, hogy a fes-tett kép minden színét utánozni lehessen. Valóban bámulatra méltó remek képeket tudnak így kirakni. Mindezen dolgokról köte-teteket lehetne írni, de így is láthatja a közönség, hogy mire használják fel a Vatikán 11 ezer szobáját, így az Egyház ellenségeinek a szemében is jobban feltűnik az, hogy Rómát a pápák tették naggyá és ők voltak utmutatói a tudomány és művészet fejlődésének, a Vatikán a tudomány és művészet kiaknázhatatlan kincses bányája.

(Folyt. köv.)

talatokon kívül pénzt is vitt volna magával Csongrádról.

Mindjárt az első felvonásban frenetikus tapsokat aratott Hetényi Ferenc és Eöry Pordán Gizi (Miska huszár és Boriska kantinosleány) duettje úgy, hogy a nehéz táncot meg kellett ismételnük. Turcsy Jolán Grete Hohenau grófkisasszony szerepében hódító jelenség volt, Turi Margit (Bébi grófnő) — akinek tánc betétei már az eddigi előadásoknak is szenzációi voltak — kis szerepében is feltűnést tudott kelteni. Sólyom Győző huszárkapitánya, Radó Imre ezredese, Radó László főudvarmestere eleven, jól megrajzolt

alakjai voltak a pompás operettnak, Hevesi Ferenc pedig Ragyás őrmester nagy szerepét jóízű, talpraesett humorral ábrázolta.

A közönség a darab ismertebb dal és tánc számait szorgalmasan ismételtette és a felvonások után többször szólította a függöny elé a szereplőket.

A társulat már csak három előadást tart; szombaton este a Régi jó Budapest, vasárnap d. u. mérsékelt helyárral a Nóta vége, este pedig László Imre vendégfellépésével Juhász legény, szegény juhász legény kerül színre.

Kérje mindenütt a Csongrádi Ujságot!

— A Csongrádi református főkegyház vezetősége felkéri a híveket, hogy a presbiterium által 1926. évre megállapított egyházi adókövetések ellen észrevételeiket 15 napon belül, legkésőbb f. évi márc. 3-ig dr. Rásonyi Papp Pál főgondnok ügyvédi irodájában megtenni sziveskedjenek, ahol a kivetési lista is megtekinthető. Közli továbbá a vezetőség a hívekkel azt is, hogy az első fizető osztályba sorozott hívek részére évente 20 aranykoronás adózási osztályt is állított be, melyre nézve csak a tehetősebb hívek önkéntes felajánlása esetén óhajtja a hívek áldozatkészségét igénybe venni, ezért kéri a tehetősebb híveknek ez frányban leendő önkéntes bejelentését is.

— Ültessünk gyümölcsfát! Ungváry József faiskolája, Cegléd megkezdte a szállítást. Gyümölcsfák, bokorrózsák, sorfák, cserjék minden mennyiségben. Budapesti irodája VI. Andrassy ut 56. Árjegyzék ingyen.

— Óriási katasztrófát zudithat a gazdasági életre a sorsolások megmondolatlan szaporítása, mely a résztvevőket a szerencse részrehajló és vak szeszélyének teszi ki. Az a jutalomrendszer azonban, melyet egyik nagy gyárunk honosított meg, nem függ a véletlentől, mert bárki előre szinte pontosan kiszámíthatja, hogy mekkora jutalomban részesül. Mert ezen jutalmak a fogyasztott csikófejes tekete Club cigarettapapírosok külső borítékainak (szalagjainak) gyűjtéséből függenek és azok számával egyenes arányban állnak. A Samum Altesse R. T. Budapest, Gömb utca 32. évente kétszer tart ily jutalom kiosztást a hozzá beüldölt borítékok ellenében és így minden dohányzónak érdeke tehát, hogy ezen borítékokat gyűjtse és megőrizzze.

— Ha mellbajos, asztmás, nehezen lélegző, étvágytalan, vagy vérszegény kérje azonnal a Tihanyi féle „Huradó” teát. Minden patikában 25,000 korona. Nagybani raktár: Budapest, VII. ker. Verseny utca 2.

— Az Uránia mozgó műsoradarabja: A cigány. Népszínmű 8 felv. A Mátra hegység egy kies-völgyes falujában éli boldog családi életét Zsiga cigány, Rózi lányával és Peti fiával. Rózi szerelmes a falu vagyonos gazdájának, Kurta Gergely öccséhez, Gyuriba. A legény is szereti a szép cigányleányt, de Kurta Gergely hallani sem akar arról, hogy a szerelmesek egymáséi legyenek. Peti ábrándos cigánylegény, Márton gazda leányát, Évit szereti. Rebeka, Márton felesége, Gyurival szeretné összeházasítani leányát, Évit. Gyuri sehogysem akar kötélni állani, hanem megkéri a cigányleány kezét. Kurta ezért haragjában Gyurit kitagadja a vagyontól. Huszárok érkeznek a faluba, muzsikaszóval csalogatják a legényeket a sorozásra, Gyurkának és Petinek is menni kell. Zsiga, Rózi, Évi izgatottan várják a sorozás eredményét. Gyurit beveszik katonának, de Peti, aki menni szeretne, hogy szerelmére feledést találjon, nemet huzott. Rózinak összetörik a szíve bánatában, hogy völgyéjét, Gyurit elviszik katonának. Peti, hogy hugát a nagy bánatától megszabadítsa, felajánlja magát Gyurinak, hogy helyette elmegy katonának, ha Gyuri feleségül veszi Rózit. Peti elmegy katonának, bár ő is szíve szerelmét, Évit, a szomszéd Rebeka asszony leányát hagyja otthon. Rebeka asszony bemocskolja Rózi becsületét, akit Gyuri is elhagy, s a boldogtalan bánatában megőrül. Végre is azonban minden jóra fordul s Rózi boldogan borul Gyuri ölelő karjaiba. Peti pedig feleségül veszi Évit. S a viharok elmúltával ismét béke és boldogság derült Zsiga háza tájékára.

— Könnyen felszerelhető minden kerékpárba a szabadalmazott és közkezdelt Austro-Motorette. Kérjen részletes leírást az Austro-Motorette magyarországi vezérképviselőjétől Cukor Kálmán gépészmérnöktől, Budapest, VIII. Tavaszmező u. 6.

— Időjárás. Változékony idő, éjjeli lehűlésekkel. Csapadék nem valószínű.

A csongrádi Levente Egylet sport-telepet épített.

A pályán 1000 személyt befogadó tribün épül. — Az építkezést még ebben a hónapban megkezdik.

A klasszikus mondás: „Ép testben ép lélek” igazságát a modern társadalom is kezdi már felismerni és a nyugati államokban az amerikai tapasztalatok nyomán már évtizedek óta a nemes és ésszerűen üzőt sport a népszerűség egy fontos tényezője. Az utóbbi években hazánkban is mindent elkövetnek az illetékes tényezők a sport népszerűsítése érdekében, az országosan szerveződő Levente Egyletek pedig egyre közelebb hozzák a megvalósuláshoz ezt a nemes célt.

A Levente Egylet Csongrádon is megalakult és fokozatosan megalakította már sport-szakosztályait, melyek azonban csak abban az esetben fejthetnek ki eredményes működést és a fáradságtalan agilitással, nemes ambícióval dolgozó vezetőség munkája csak akkor járhat sikerrel, ha az egylet pályája megépül és beszerezheti a szükséges felszereléseket. Ilyenkor, a tavasz közeledtével indul meg a sport-telepeken is a szervező munka, kérdést intéztünk tehát a Levente Egylet vezetőségéhez a leventék programjára vonatkozóan. Kérdésünkre a következő választ kaptuk:

— Legelső teendőnk lenne az állam által átengedett és a sörház—holt-Tisza—körzét elterülő és fél katasztrális hold kiterjedésű területen, a volt gazdasági faiskola helyén tervezett sport-telep megépítése. Minden remény meg van rá, hogy munkánkat siker koronázza, de a reményen és munkán kívül az is szükséges, hogy a polgárság minden rétege szeretettel és megértéssel támogassa munkánkat. Kívánatos lenne, hogy a polgári társadalom minél élénkebben képviseltesse magát az

egyesület alapító, pártoló és rendes tagjai sorában s mert az alapító tagoknak egyszersmindenkorra csak 20, a pártoló tagoknak évente 4, a rendes tagoknak évente 1 aranykoronával kell az egyesületet támogatni, hisszük, hogy hamarosan megnövekedik táborunk.

— A megépítendő sporttelepet két méter magas deszka-kerítéssel vesszük körül s a közönség számára egyenlőre 1000 személyt befogadó fedett nézőteret (tribünt) építünk. A sport-telep felszerelése feleleli a sport minden egyes ágát. Tervbe vettük egy futbalpályát, 400 méteres futópályát s a mai kor igényeinek megfelelő 4 tennispályát és céllövölde építését.

— Csongrádnak igazán nagy szükségére van modern tennispályákra, hol a társadalom minden rétege bármikor üzneti kedvenc sportját.

— A sport-telep építési tervében szerepel az öltöző helyiség felépítése is. Azonkívül a holt-Tiszán az uszó és evező sportot is bevezethetjük megfelelő felszereléssel. A Levente vezetősége tehát ezzel az építésével olyan fokra kívánja Csongrád sport-kulturáját emelni, amilyen kulturával egy környező város sem fog rendelkezni.

— Eddig a futball és a birkozó szakosztály alakult már meg. A birkozó szakosztály hatenkint kétszer, kedden és pénteken d. u. 6 órától 8-ig a polgári fiúiskola tornatermében Bogár László közismert, többszörösen kitüntetett birkozóink lelkes és odaadó vezetése mellett a szakosztály tagjai gyakorolják a birkozás nemes sportját.

— A Levente Egylet tehát komolyan fogja fel hivatását. Hivatása pedig köztudomású: a magyar jövő, a magyar fel-támadás.

— Eljegyzés. Borbas Margitka és Gyovai József, f. hó 14-én tartották eljegyzésüket.

— A Kath. Népszövetség helyi csoportja f. hó 28-án, délután 4 órakor a polgári fiúiskola tornatermében gyűlést tart. A gyűlés ünnepi szónoka: Fröhvirth Mátyás, a kath. szövetség főtitkára, nemzetgyűlési képviselő.

— Az áll. polgári leányiskola Önképzőköre f. hó 21-en (ma, vasárnap), délután 3 órakor ünnepséget rendez, melyet szülői értekezlet követ. Az igazgató kéri a t. szülőknek s érdeklődnek minél nagyobb számban való szíves megjelenését.

— Ma vasárnap este lesz a Cigánybál. Ma vasárnap este zajlik le a farsangot végérvényesen berekesztő legerdekesebb és legszínesebb táncmulatság: a Cigánybál. Ennek jövedelméből huzzák át a báltalan, lagzik, zenés-mulatságok nélkül lepergő bójtós időt. A bál reggel 6 óráig tart s így tánc lesz rogyásig. Egy belépőjegy ára 20,000 korona. Fellüpfizetések köszönettel fogadtatnak.

HIREK.

— Uj harang a temetőben. A csongrádi hívek közül 14 jobb módú asszony áldozatkészsége folytán a temetőben új harangot állítanak fel. A régi harangot ugyanis a világháborúban elvitték és azóta a gyászszertartás a temetőben harangszó nélkül folyt le. Az új harangot, amely kbl. 34 millióba került és 403 kg. súlyu, vasárnap fogják felszentelni. A rendes, reggeli 8 órai mise után a hívek körmenetben a temetőbe vonulnak, ahol ünnepiesen beszélik a harangot; a szertartás után szentbeszéd, majd ünnepi szent mise következik.

— Szombaton és vasárnap országos vásár lesz Csongrádon. Szombaton, f. hó 27-én állatvásár, melyre mindenféle állat felhajtható, míg 28-án vasárnap, kirakodó vásár lesz. A polgármester hirdetmény útján közli az érdekeltekkel, hogy a vásárra jövő iparosok tartoznak iparigazolványaikat magukkal hozni.

Poroszszenet, kokszot, tüzfát hasábosan, fűrészelve, aprítva állandóan raktáron tartok sházhoz szállítok.

JUSTIN IMRE, Sugár utca 1.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, akik fiunk, Lantos Sándor temetésén megjelentek, fogadják szívükből hálás köszönetünket.

Tisztelettel
a gyászoló család.

Nyomatott a lap tulajdonos, Szilber J. Antal könyvnyomdájában.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 15 szögig 4000 K-ért közlünk hirdetéseket. Minden további 4 szó 1000 korona.

Egy jókarban lévő iskolahegedű eladó. Megtekinthető Kádár Peternél Deák Ferenc utca 9.

Kerések hasznbérbe 2 szoba, konyha, kamra és faskamraból álló lakást. Ért. lehet Szilbernél. 2v1

Aki prima, kiváló gyümölcsfát akar ültetni, az szükségletét előjegyeztesse Szepessy József borászati felügyelőnél. Fajtatisztaságért szavatolunk. E

Elsőrendű tüzfát, hasábosan, fűrészelve, aprítva, állandóan raktáron tartok s azonnal házhoz szállítok. Nyiki János, Dob utca 3. szám. E

Alsórértben és kenderföldön veteményföld kiadó. Ugyanott 15 mázsa here eladó. Ért. Templom utca 3.

Az Erzsébet szőlőbeli városi szeszőzde f. hó 24-én, szerdán a palinkafőzést megkezdi. E

Szük utca 13. számú ház eladó. Ért. lehet ugyanott.

Síp utca 24. sz. ház eladó, értekezni lehet Szük 19. alatt. 3-1

Andrássy utca 6. számú ház eladó. Ért. lehet Mezősas igazgatónál Ur. utca 24. sz. 3-1

Két butorozott szoba kiadó. Csemegi utca 17. szám.

Egy jókarbanlévő, jól kijátszott hegedű eladó. Cim a kiadóban. 4-1

Butorozott szoba kiadó Szivák tar 10

Szabados szabó Barátság utca 11. számú háza sürgősen eladó, azonnal beköltözhető. Ugyanott egy hold Mámairét hasznbérbe kiadó.

Bérszántás. Traktor-ke bérszántást igen jól és előnyösen végez. Értekezni lehet Kossuth tér 9 szám alatt az irodában.

Butorozott szoba kerestetik bérbévitelre. Ajánlatok Kossuth tér 9. szám alá az irodába intézendők.

Makai Jánosnak Clayton Schutlevorth idős gőzöse üzemképes, cséplő kivül, teljes felszereléssel, cséplőhöz való szíjazattal együtt, jutányos árban eladó. Cim a kiadóban. 10-1

5 hold Nagyret 2 hold buzavetéssel, fél hold here, 2 és fél hold kukoricának felszántva szabadkézből eladó. Ért. lehet Szentháromság tér 17. 2-2

Nyolcvan métermázsa buza keresek kölcsön magas kamat mellett. Cim a kiadóban. 2-2

Egy jó munkás borbélysegéd azonnali belepéssel munkát kap Gallosz Béla fodrásznál Szentés, Klauzál u. 2. 3-2

2 hold földet keresek megvételre a város közepében, 3 kilométeren belül. Cim a kiadóban. x

Ház, szabadkézből eladó Szentési u. 4. szám, (a kis Hangyanál). Ért. lehet ugyanott. x

Föld, 10 hold, a város közelében lévő prima, elsőrendű szántó eladó. Értekezni lehet a kiadóban. x

Másfél esetleg 2 hold szőlőt keresek használatra, cim a kiadóban. x

Műtrágya tavaszi hozaiához társ keresetek 40 métermázására, jelentkezni lehet azonnal a kiadóhivatalban.

Sineger Antal szíjgyártó legolcsóbban és leggyorsabban javít és készíti lószerszámokat. Kész lószerszámok legolcsóbban kaphatók. 10-4

2 es fél hold szőlő, rizsiggel telepítve felesbe kiadó. Cim a kiadóban. 2-2

Szepe butorozott, feltétlenül tiszta, egészséges szoba Block Adorfnál kiadó. Bovebbet Varadi Jakabnál Ur. 18. 3-2

Ha jó 2-2

gépszijra

van szükége, forduljon az **ORION-Borgyár R. T.** gépszijosztályához Szeged.

Iparvállalatoknak, malmoknak és gőzalkodóknak legolcsóbb gyári áron.

14 hold kitünő föld

a Nagyretben, a szivattyú telep tájékán, 6 hold here és nyolc hold szántó, eladó. Ért. lehet vasárnaponként Szentésen, Klauzál utca 9. szám alatt, vagy a helyszínen Sárközi Jánosnál. 2-2

Hirdessen a Csongrádi Ujságban!

Dányi Jánosnak másfél hold ártere van eladó és egy jó karban lévő stárfkocsi, egy amerikai írósztal Wertheim-kaszával és a Kossuth u.41. számú háza szintén eladó teljes pókműhely felszereléssel együtt, ami ki is van adva hasznbérbe. Ért. lehet fenti lakásán. 2v2

Gazdaságok mindennemű szükségleteit

(gép, műtrágya, szén stb.) ellátó, terményeinket bel és külföldi piacokon értékesítő előkelő budapesti részvénytársaság vidéki városokba, községekbe főmegbízottal, képviselőt keres. Csak feltétlen becsületes, agilis, tekintélyes szerepet játszó, gazdaságokkal otthonos urak ajánlatára reflektálunk „Szép jövedelem 203” jeligére Blockner J. hirdető irodájába, Budapest, IV., Semmelweis u. 4. Tőkével rendelkezők 2v2 előnyben.

A világ legjobb kerékpár-segédmotorja a közkedvel, Magyarországon is szabadalmazott

Austro-Motorette

minden kerékpárba könnyen beszerelhető. Megbízható, garanciát nyújtó viszonteladókat keresünk. Az **AUSTRO MOTORETTE** magyarországi vezérképviselete

CUKOR KÁLMÁN gépészmérnök Budapest, VIII. Tavaszmező u. 6.

CSONGRÁD VÁROSI

URÁNIA MOZGÓSZÍNHÁZ

Febr. 20-án, szombaton este 8 órakor és 21-én, vasárnap délután 5 órakor előadásra kerül:

A CIGÁNY

Nepszínű 8 felv.

Azonkívül:

A Hupikék család

vigjáték 2 felvonásban

HELYARAK: Erköly és farsított hely 16.000 K., I. hely (számozottan) 12.000 K., II. hely 8000 K., III. hely 5000 K.

„CSELIK“-cipőt viseljen!

Elsőrendű kézimunka!

Elegáns! Tartós! Olcsó!

Kapható minden jobb divatárúüzletben.

Csak a talpon látható védjeggyel valódi!

Nász-ajándékok!

Kinaezüst disztárgyak, alpacca-evőeszközök, arany, ezüst férfi és női zsebórák, láncok, kézelőgombok, karperecek, brossok és mindennemű órák és ékszerek legnagyobb választékban, leszállított olcsó áron szerezhetők be felelősség mellett

Kammerer Dezső órás és ékszerésznél, templom mellett.

Jegygyűrűk leszállított áron minden sulyban.

Elefánt ragasztó

Nélkülözhetetlen. Mindent ragaszt. Vízhatlan.

Minden gondja megszűnik, ha Elefánt ragasztót vesz, mert azzal saját maga foltozhatja meg lyukas cipőjét, cipőtalpát, esernyőjét, bőröndjét stb. s össze ragaszthatja elszakadt tárgyait. Átlátszó, vízhatlan folyékony, száradas után is hajlékony ragasztó. Széttéphetetlenül megragaszt mindent, papírt, vásznat, szövetet, selymet, bőrt, talpat, fát, üveget, porcellánt, gyöngyöt, fémet stb. Kapható mindenütt: papír, festék, bőr, egyéb szaküzlet és trafikokban. Vezérkép. „A g r á r” r.-t. Csongrád.

Csak egyszer ragasszon vele, sebbe ragasztással.

Próbálja meg előbb és csak azután dícsérje.

Mielőtt **BUTOR**, vagy lakberendezési szükségletét beszerezné, tekintse meg állandó nagy raktáramat. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek. **Butorgyár Wiesner S.** Szeged, Aradi utca 6. sz. xv

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR 1926. április 17—26.

Rendezői a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara

Vámszabadraktár.

A legjobb eladási alkalom.

Áru- és személyszállítás kedvezmények a bel- és külföldi vasutak és hajózási társaságoknál.

Vizomkedvezmények.

Központi iroda:

Budapest, V. Szemere utca 6.

Tb. képviselő:

Szeged, Kereskedelmi és Iparkamara. 10v6

Előkelő budapesti r. t.

oly helyiképviselet keres,

aki cipőakció szervezését vállalja. Nyugdíjas G. H. tisztek és tisztviselők, vagy olyanok ajánlatát kérjük, akik a katonai és államrendészeti szerveknél, közhivataloknál, iskoláknál és postásoknál be vannak vezetve. Ajánlatokat „6 havi kedvezmény” jellegű Boros-Balogh hirdetőirodába Budapest, VI. Andrassy ut 54 küldendők.

Értesítés.

Több vámörlosünktől arról értesültünk, hogy egyes rosszakaróink azt a **valótlan** hirt terjesztik malmunkról, hogy **vámörlest** nem végez. Ezen valótlan állítással szemben tisztelettel közöljük a n. é. közönséggel, hogy éppen az ellenkezője áll fenn, mert a **vámörlésünk** fejlesztése és öröltető feleink kényelmének szem előtt tartása céljából a nyár folyamán költséget nem kimélve malmunkat a legujabb és legjobb hengerekkel és szitákkal szereltük fel s így abban a helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb vámörlost is a legnagyobb megelégedésre tudjuk kiszolgálni. Malmunkat napi hat vagón buza örlésére rendeztettük be, miáltal abban a kényelemben tudjuk öröltető feleinket részesíteni, hogy lisztjeikre ma már nem kell órák hosszáig várakozniok.

Lisztjeink elsőrendű minőségét legjobban igazolja azon körülmény, hogy helyben kereskedőink vidékről hozatott lisztjeik helyett ma már a mi lisztjeinket árusítják, mert a lisztvásárló közönség a mi lisztjeinket vásárolja a legszívesebben.

Amidőn mindezeket a tisztelt vámörlo közönséggel közöljük, nagybecsű támogatását kérve, minden tekintetben biztosítjuk **vámörlésünk legjobb kiszolgáltatásáról.**

Teljes tisztelettel:

Csongrád

Hengermalom és Gőzfűrész R. T. igazgatósága.

(Viktória-malom.)

3v3

Dal a cipőről.

— De szép cipőd van, Kati! . . .
— Most csinálta Pataky. . .
— Most látom csak a szabadban,
Hogy milyen jó járni abban!

— Nem szorit és elegáns,
Nincsen rajta semmi ránc,
Olyan sima, szép a lábam,
Hogy még én is megcsudáltam.

Aztán Feri is kapott
Bütykös lábára valót.
Aki látta, — kitalálta,
Hogy azt Pataky csinálta. . .

A Kossuth tér tizenhárom
Üzletében, olcsó áron
Készült ez is, — ha mondom,
Siess oda galambom!

Aztán szólj az uradnak
És a kényes uraknak,
Hogy Pataky Sándor ad
Legszebb cipőt legjobb talpat.

Fuvarozást

és mindennemű teherszállítást helyben és vidékre a **legolcsóbban vállal.**

Klucsai Henrik,

szállító. 12-7

Szőlőoltványok,

sima és gyökeres vesszők, fajtisztán és előnyös áron beszerezhetők: **Szabó Gyula** szőlőoltványtelepén, **Gyöngyös.** Kérjen árlapot. 10-5

Butorokat, épületmunkákat

legjobb minőségben száraz anyagból, bárnél jóval olcsóbban árusítok és válllok.

Butorokat raktáron tartok.

Tisztelettel

Fonyó János,

Zsmór u. 17. asztalosmester.

Ma k ó J á n o s
lóvasaló műhelye

mezőgazdasági kovács

Erzsébet
utca 1.

Elvállal koci és hintó vasalásokat, eke, ekekapa, fogasoló és minden e szakmába vágó vasmunkák elkészítését és javítását. Ujjonnan és szakszerűen berendezett kovácsműhelyében szakszerűen, gyorsan és mélyen leszállított áron készíti és kéri a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

12-3

Tisztelettel **MAKÓ JÁNOS**
lóvasaló és kovácsműhelye.

Erzsébet utca, Sineger szijgyártóval szemben.

Első alföldi
FÉNYKÉPNAGYÍTÓ
vállalat,
SZILBER J. ANTAL
fényképész CSONGRÁD.

Bromezüst nagyításokat fekete vagy
szépiá színben, aquarelleket, olajfest-
ményeket vászonra művészi kivitelben
háziilag állítok elő.

Szakfényképezésnek árendemény!

Igazolványi fénykép 3 darab
20 ezer korona.

Jaj, jaj, jaj . . .

Jaj, de sokat szenvedtem,
Mig e mestert meglettem
Aki készít jó cipőt,
Fájós lábamhoz illőt.
Nem is fáj már énnekem,
Sem bütyköm, sem tyukszemem.
Büszke vagyok cipőmre,
Nem is válok meg tőle.
Aki tőlem kérdezi,
Büszkén megmondom neki:
Dragon Lajos csinálta,
Lakik: Szentgyörgy utcába,
A ház száma tizenegy
Mindenki csak oda megy.
Készít ügyes csizmát is,
Senki abba nem sántít.

Fűszer, festék, üveg és
porcellán áruk, épület és
kocsi vasalások, kötött-
szövött és rőfös áruk,
mezőgazdasági gépek a
legjobb minőségben a

Hangyában kaphatók

99%-os rézgálicra
előjegyzések elfogadtnak.

INGYEN fényképet kap az,
aki nálam 150.000 K
értékűt vásárol.

12.8

RÉVÉSZ ISTVÁN

órák és ékszerész
KOSSUTH U. 16.

**Aki jó pálinkát
akar főzni, az keresse fel**

**a városi
szeszfőzdét,**

ahol a modern berendezés
a főzést legolcsóbbá és az
italt a legtisztábbá, leg-
izletesebbé teszi.

**Felhívom a n. é. közönség
figyelmét arra,**

hogy aki nálam február hónapban 6 darab
levelezőlapot rendel, ingyen kap róla egy
18x24 centi nagyságu nagyítást. Nagyítások
és menyasszonyi fényképek a legjutányosabb
árak mellett készülnek. Tisztelettel

Kovács Ferenc
fényképész, Kossuth u. 8

Poroszszén

ismert jó minőségben
kapható
minden mennyiségben

Agrár-nál

Kossuth u. 39.

**Legolcsóbb
reklám-árban**

vásárolhat

	K
96 %-os finom szeszt literenkint	80,000
1 literhez adagonként rum- és likőr-kivonatokat	4,000
50 %-os tea rum, császárkörte, vanília vagy törkölypálinkát kimérve	45,000
1 literes üvegben	50,000
Fél literes üvegben	28,000
Három deciliteres üvegben	18,000
egységárban.	
60 %-os igen finom tea rumot chartreus, Triple-sec, coantro vagy narancs-crém likőroket, barack és szilva-pálinkát ki- mérve literenkint	54,000
1 literes üvegekben	60,000
Fél literes üvegekben	33,000

egységárban.

Válogatott

**csongrádi és saját termésű
fajborokat:**

csongrádi siller ujbór	8,000
kapitánysági zöld fehér új bor	10,000
kapitánysági zöld fehér ó bor	16,000
5 éves sötét vörös bor	18,000

Sörök:

Hordókban és üvegekben.

Porter-sör 18 fokos nagy üveg	15,000
Duplamalata 14 1/2 % 0 45-ös "	9,000
Magyar világ " " " "	9,000
nagyban való vételeknél árendemény!	

Ausländer Jenő
szesz- és italraktárban.

Csongrádon

emeletes ház

központban eladó. Tőkepénzesnek szép
jövedelmet biztosít. Érdeklődni a kiadó-
hivatalban. 10-9

A fűszeres,

9.3

aki Önnek — tisztelt Háziasszony —
az ujjonnan forgalomba hozott

valódi **Szent István**
cikória kávé

ajánlja, önkéntelenül is elárulja, hogy
az Ön javát akarja, mert ez a cikória
kávé nemcsak, hogy kiváló minőségű,
de alapjában véve olcsó is, mert a
gyár ajándékul

minden doboz sarkába pörkölt szemeskávét tesz.

Ez a fűszeres megérdemli, hogy Ön őt állandóan vevőként támogassa!

CSALÁDI KOR

SZÉPIRODALMI HETILAP

Bubifrizura

Írta: Szini Gyula

A kőmton kigyúltak a villamos lámpák, a reklám-fények színes rakétái belenyilaltak ködbe. Az az óra volt, amikor nagyvárosban fölkel — az este. Le van zárva a nap-pali robot, a kávéházak harsogó fénye becsalogatja a közönséget. Asszonyok sétára, zsúrra, barátnőjükhöz, hangversenyre, légyottra sietnek.

Két asszony — szőke és barna — prémekebe burkolózva lépkednek az aszfalton. — Ennek is — mondta a szőke halkán. — Láttad? Biztos vagy benne? — Nem mondanám, ha nem láttam volna!

— Ugylátszik, mindenki!
— Mindenki!

Es egymás hajára néztek. Norma ősz, szőke haja hatalmas kontyban fektült nyakára. A másik, Lillian, barna, göndörhaju volt, egész életében sokat bajmóldott sűrű, rakoncátlan fürtjeivel, amiken a ritka fésű is nehezen tudott áthatolni. Mindkét asszonyt most ugyanaz a gondolat foglalkoztatta.

— En nem merem — mondta Norma. — Mit szólna hozzá a férjem? Poldi eiválna télem. Képes rá.

— En meg nem akarom — szólt Lillian. — Ki tudja? Muló divat is lehet. És ne felejtse el, hogy Oszkár a hajam miatt szeretett belém.

Es mindkettő gögösen hordta tovább asszonyi koronáját, mint olyan királynék, akik nem tudják, hogy a forradalom nem dönti-e meg trónjukat.

Találkoztak Szabó Virgöl egyetemi tanárral, a tudós történetiróval. Megkérdezték tőle, mi a véleménye a dologról.

— Muló divat, női szeszély — felelte Virgöl mester — amely átvonul az emberiség egész történetén. (Mykénei érmekre hivatkozott, amelyeken a bubifrizura is megvan.) Eva leánya, miután kimerítette a csábítás egész fegyvertárát, ellenségének fegyveréhez nyul: férfiak öltözködik. De a cél a régi: tetszeni, bármily módon, még férfiúi álarcban is. Régi dallam, amelynek mindig csak a szövege változik.

A tudós fejtegetéstől se Norma, se Lillian nem lett okosabb. Szerencséjükre eléjük került Méhes Mihály, a harcias újságíró, szociológus és szociológus, akinek modern értekezésében jobban megbizhattak.

— Társadalmi forradalom előtt állunk — szavalt az ifjú szerkesztő és közben monoklija nagyokat villant. — A nő öltözködésben, modorban, életmódban a férfihoz közeledik. En ismerem nőket, akik máregészen leányvéletet élnek és a kenyérkereső fronton harcolnak, mint a férfiak. Maholnap ügyesebbek, szívósabbak lesznek, mint a

létezt való küzdelem aggharcosa, a férfi. Ma mindennek az alkonyát éljük. Meglátják, hölgyeim, korunknak ez lesz a fejezet-címe: „A férfi alkonya.“

Es ezzel a poentté kihegyezett mondatdal otthagya az asszonyokat.

— Ugy szavalt, mintha az írógépes hölgyének diktált volna — jegyezte meg Lillian.

Es ekkor meglátták Brenner urat, akinek konfekciós üzlete volt a belvárosban. Brenner a józan, szerencsés kereskedő, a mintaférfj és mintacsaládapa, a tipikus budapesti polgárt jelentette a hölgyek szemében.

— Mit, bubifrizura? — méltatlankodott Brenner. — Csak színésznőknek és tyukoknak való! Ha az én Arankám levágatja a haját, megfőztem és megettem vele! . . . De vannak, akiknek határozottan jól áll.

Es ravasz, kacér pillantást vetett a nők fejének hátulsó részére, nem áll-e „fait accompli“-val szemben és nem hirtelenkedte-e el erkölcsi fölháborodását. Megnyugodva látta, hogy a két asszonymak még megvan a női ékessége.

— De hiszen önök se hódoltak be ennek a divathóbortnak — szólt és távozott abban az örömteljes tudatban, hogy nem követett el semmiféle ostobaságot.

Norma és Lillian tovább haladtak a csillogó kirakatok mellett és figyelték a nőket, akik velük szembejötték. A város olyan volt, mintha valami óriási olló szeszélyesen belevágnát volna a legősibb tradícióba. Apró forradalmak zajlottak le a nők tarkóján és némelyik fej olyan is volt, mint forradalmak után az ucca.

A két asszony izguló szívvel és lázas figyelemmel valóságos szemleutató tartott. Életkérdéssé vált náluk, hogy feláldozzák-e ősz, szép hajukat, amely eddig való hódításukban jelentős szerepet játszott. De a kortól se szerettek volna elmaradni. Ebben a rohanó világban a hagyományokhoz és háziasszonyokhoz való ragaszkodás némi öreges színt ad. Nem akartak idő előtt megöregedni, divathól kimenni. Vannak már egészen ősz, ezüstszíntű elvek.

Es a két asszonyon végigborzongott valami: az idő múlása. Látták ifjú lányokat, akik már egész vakmerően férfiasra vágatták hajukat és sima tarkóval jártak. Ez már „a jövő zenéjének“ tünt föl előttük. Egy ilyen új korszak egész alattomosan készülődik, csak apró, elszigetelt jelekkel árulja el magát, mint a közeledő vihar és aztán egyszerre itt van, behorít eget, földet, megváltoztat mindent. Es az ember azt veszi észre utána, hogy körülötte másként beszélnek, viselkednek, ruházkodnak, gondolkodnak az emberek: az ember megöregede-

dett, kivénült. Aki asszonyi szivekben tud olvasni, megérti, miért lüktetett oly nyugtalanul Norma és Lillian szíve.

Már-már röstelték is egymás előtt aggodalmukat, ijedelmüket és Lillian, aki vidámabb kedély volt, nevetve dudolta:

Göndör hajam rövidre,

Göndör hajam rövidre

Lesz levágva. . .

Norma buskomoran szólt:

— Könnyű neked! . . . De mi lesz velem?

— Mért könnyű nekem?

— Először mert göndör hajad van — felelte Norma — és másodsor, mert a férjed nyugodt ember.

— Nyugodt ember? De vannak dolgok, amiktől a falnak megy és akkor annál rosszabb nekem.

— De engem már az iskolában „Loreley“-nek csufoltak a hosszú hajam miatt — mondta Norma. — Es a férjem első szerelmes levelében. . . azóta se irt többet. . . Loreleynek nevezett. Es még egyebet is elárulnék neked, de félek, hogy visszamondd majd másoknak.

— Esküszöm! . . . Hát ilyen barátnőnek ismersz te engem?

— De megesküdtem! — folytatta Norma. — Tehát: ha észreveszem, hogy Poldi hideg és érzéketlen kezd lenni velem szemben, csak kibontom a hajamat és a hátamra eresztem le. Ilyenkor, mint Poldi mondja, megrészegszik a hajam illatától. . . a többit már tudod.

— Ilyen pech! — mondta Lillian és hangosan föl kacagott, de látta Norma megütődését és folytatta: — Nem téged nevetlek ki, hanem eszembe jutott valami. Egy látomás. A jövőből, amikor a nők is rövid haját fognak viselni, mint a férfiak. . . Egy idősebb asszony belép a kávéházba, fölteszi kalapját a fogasra és ekkor látszik, hogy egészen kopasz, mint a holdvilág. . . mint a férje. . .

Ezen mind a ketten szivből nevettek. Hiszen kiesufollhatták, sebezhető pontján találták az új divatot, amely előtt ugyszólván akarattuk ellenére készültek meghódolni.

A nevetés azonban nem üdítette föl szívüket, amely utána még elfogódottabb lett. Hallgatagon mentek egymás mellett.

Kölni víz és szappan szag áradt ki az uccára. Az ajtó nyitva volt. Az inasgyerek söpört. Villanyfény rezgett a tükörben, sőtóvas melegedett kék horszeszláng fölött. A segéd fehér kabátban a sarokban ült és újságot olvasott.

Lillian belépett, de inkább tréfából, hogy Normát megijessze és már vissza is

akart fordulni, de a segéd előzékenyen eléje ugrott?

— Hajvágást parancsol?
Norma megállt a boltajtó küszöbén.
— Ah, nagysádnak nagyon jól állna a rövid haj, esküszöm — mondta a segéd. — Milyen frizurát parancsol?

— És a falon levő színes táblára mutatott, ahol különböző hajviseletek voltak ábrázolva.

— Ez „fél-pubi“ — magyarázta. — Ez „egész-pubi“... Ez az „Eton“... Ez a „Titusz-fej“... Nagysádnak a Titusz-fej állna a legjobban. Gondörnek Tituszt ajánlok.

— Gyere csak be, Norma — szólta Lillian. — Nézd meg a mester kollekcióját.

Norma belépett gyáván, remegve.

— Tedd be az ajtót — mondta Lillian. Megtörtént.

Lillian bevetette magát az öblös borbélyszékbe.

— Tehát a Tituszt ajánlja? — kérdezte a segédtől.

— Csak a Tituszt — felelte Figaro ur és ollóját csattogtatta.

Normának a foga vacogott.

— Gyereünk azzal a Titusszal! — mondta Lillian. Adta a hátrat, az elfogulatlant. Elővette kis ezüst tárcáját, cigarettát vett ki belőle, rágyújtott, füstöt fújt maga elé. Pedig belül remegett a szíve. Mikor Figaro belenyisszantott a kontyába, két nagy halk sóhaj hallatszott. A két asszonyé.

Norma egészen szomorúan nézett le a padlóra, ahol güdör fekete tincsek kezdtek halmozódni.

Csönd volt. Csak az olló csattogott, nyiszogott.

Norma úgy érezte magát, mint a halálra ítélt, aki kénytelen végignézni a társa kivégzését.

A Titusz-fej végre elkészült. Lillian megnézte magát a tükörben. Aztán fölugrott. Táncolni kezdett. Fürtjeit lóbálta:

— Te, milyen könnyű a fejem! Erész megváltás!... El se hiszed, mennyi bajom volt minden reggel a bontófésűvel!

A segéd most Normához fordult:

— Nagysád, parancsol?

— En nem! — felelte Norma határozottan és mozdulatot tett, mint aki kifelé indul.

— Hohó! — tiltakozott Lillian. — Most a vízben akarsz hagyni? Nem addig van a Te is szépen le fogod vágatni! Hogyisne!..

Mi ketten most úgy vagyunk, mint a szerelmespár, amely egy hotelbe megy meghalni... En már bevettem a mérget. Most már nem hagyhatok cserben!...

— Tessék talán holnap visszajönni és addig meggondolni — ajánlotta Figaro. — Különben is már hét óra van és fizetést zárnunk.

— Semmi „fizetést zárnunk“!... Le a rollóvall... És haját vágni!... Legalább nem fogja kívülről látni senki, hogy Loreley hogy veszíti el aranyhaját.

A rollót lehúzták, Loreley fogva volt. Norma bizonytalan lépésekkel ment a kivégző székhez, leült és sóhajtott:

— Előbb-utóbb ugyanis át kell esni... Ő maga bontotta ki aranyhaja ruhátagát. Figaro ámul-bámult:

— Milyen szép haj! — mondta önkénytelenül.

— Ne érzelgessen! Vágjon! — ripakodott rá Lillian. Norma lehunyta a szemét és hallotta, amint az olló szól: nyisz... nyisz... kvak... kvak...

— És volt abban valamij szadizmus, ahogy Lillian nézte a padlóra hulló aranyfürtöket, miközben gunyosan mormolta:

„Ich weiss nicht, wass soll es bedeuten, Dass ich so traurig bin...“

Norma meg se moccant, meg se mukant. Magában egész halkán, bolondosan ismételte:

— „Ezerkilencszázhuszonöt november huszonharmadikán este hét órakor“... — mint valamij történelmi dátumot.

Alig merte magát megnézni a tükörben. Új, idegen arc mosolygott feléje. Mosolygott, pedig sirni szeretett volna. De azért megrázta fürtjeit, ahogy illik.

— Tényleg, így sokkal könnyebb — mondta. És hazudott, ahogy csak asszonyok tudnak hazudni.

Elgondolkozott.

— De mit mondok odahaza Poldinak? — kérdezte egyszerre.

— Tessék azt mondani — szólta a borbély, aki úgy látszik, mentségeket is tartott raktáron — hogy a haját már kikezdte a moly és ha le nem vágják, ugyanis kihullott volna.

— A moly... ez jó! — nevetett Lillian. — Ezt én is fogom használni.

Norma lenézett a padlón fekvő hajtengerre:

— És ezzel mi történjék?

— Mindenesetre vidd haza — ajánlotta

Lillian. — Ki tudja nem kell-e jövőre parókának...

A két asszony úgy osont ki a borbélyüzletből, mint akik bünt követtek el. Amint az utcára értek, mindjárt szét is váltak. Elhatározták, hogy másnap találkozni fognak és elmondják egymásnak, hogyan fogadták otthon őket.

Mikor hazaértem — beszélte el másnap Norma — Poldi még nem volt otthon. A nagyságos ur ülésre ment el, nagyon ideges volt és azt mondta, hogy csak később jön haza vacsorázni, jelentette a szobalány. Kellemetlen volt, szerettem volna rögtön átessen a dolgon, ehelyett várnom kellett. Végre féltizkor csöngetés. Poldi jött haza. Rosszkedvű, levert volt, szórakozottan mecsókolt. Leültünk vacsorázni. Annyira el volt gondjaiba merülve, hogy nem vet észre semmit. Ilyenkor bort szoktam neki tölteni. Valami bánthatta. A bor megoldotta a nyelvét:

— Kérlek — mondta — ez a Juhász Teofil egészen aljas, közönséges fráter...

A torkán akadt a szó, mert közben felpillantott és meglátta a hajamat:

— Hát veled mi történt? — szólta meg-rökönyödve. — A hajad?!...

— A moly... — dadogtam.

— Mitféle moly?!...

Elmakoztam neki valami magyarázatot a molyról. Láttam arcán, hogy egyre dühösebb, bosszúsabb, elkecseregettebb.

— Megörültem! — szólta. — Azt a gyönyörű hajadat!... Amelyhez valamikor veszeket írtam...

— Sohase írtál verseket — feleltem.

— Dehogynem!

— Nekem sose mutattad őket!

Poldi egészen magánkiül volt a hajam miatt:

— Szentségtörés! Oltárrombolás!... En nem tudom, mi van velem! Mindenki belém rug, belém mar! És végül te tesszed föl erre a napra a koronát...

— Azzal a hajkoronával, ami nincs.

— Jó, jó, csak tréfálj. Soha életedben nem fog kinőni többé a hajad! Sose les többé olyan szép, mint volt. Örület, örület! Csak legalább tudnám, kinek a kedvéért vágattad le!... Norma, teneked... szeretőd van!

Alig tudtam lecsillapítani, megnyugtani. Elkecseregetésében egymásután két pohár bort hajtott föl, mint aki meg van győződve, hogy megcsalták, rászédtek és borba fojtja bánatát. Aztán rámnézett részeg, me-

Ha úgy érzed...

Írta: KELEMEN GÉZA

Ha úgy érzed, hogy eltárad szivedben
Tán elfakult, vagy megkopott a kép,
Hogy jószágodért gazsággal fizettem
Hogy összetörtem lelked nagy hitét,
Hogy barbár, gyilkos, romboló
[kezekkel]

Feldultam álmodó leányszobád;
Még könnyben fénylő bánatos
[szemekkel]
Üzz el magadtól! Ne szeress tovább

Az én világom ábrándok világa;
Koldustarisznya mélyén drágakő,
Az én vágyam egy nyomorgó nép
[vágya,

Az én szívem lázadva szenvedő.
Az én szerelmem szent tűzszlop fénye
S a lángja büszkén az égig felér,
Az én reményem milliók reménye,
Az én utamon nem terem babér.

Vagyok, ha kell, az élet gyászvitéze,
Mindig tagadó bánatos Tamás.
Vagyok a lázadó holtak vezére
Kit renget a végzet, a sorscsapás.
Vagyok, ha kell parancsra váró szolga,
Vagy szebb életben bizó énekes,
Aki vidáman kacagva s dalolva
Örök időn át hisz és fényt keres.

— Ha úgy érzed, hogy az idő futása
Elomlasztotta az álomcsodát,
Ne rohanjunk a végzetes bukásba,
Üzz el magadtól, ne szeress tovább!
De ha hiszed, hogy harcunknak vége
Az igazság döntő győzelme lesz,
Kacagjunk a világ gonosz szemébe,
Higgyél nekem s szeress tovább, szeress!

Muló ifjuság

A diványán hevert az egyik délutánon Vén Kujon és egy könyvben lapozott. Olvasni kezdett, de pár pillanat múlva a földre ejtette a könyvet. Pipára gyujtott és annak

a füstjébe bámult. Merengett, mintha évek emlékeit szeretné feloldatni a pipafüstben.

— Talán még mindig nem lenne késő megmőstülnöm... — mondta aztán magában és hirtelen felugrott a diványról.

Vén Kujon megjijedt ettől a néhány kimondott szavától. Hetek óta töprengett, tervezgetett, gondolkodott róla és most, hogy szavakká ért benne a dolog, mégis megjijedt tőle.

Végiggondolta egész életét. Diákéveit, a tengeren töltött és elfecsérelt éveket, tengerészkorának jó és rossz napjait, szerelmeit, amelyeket, ha néhány jó órát szerzett is neki, a keserűségnek napjai, hetei, sőt hónapjai követtek azokat. De most a jó, rossz, de mindig színes és változatos tenger nap után egyre sivarabb kezd lenni a ma. Unt már mindent, meguntta X egyhangú kisvárosi életét, unta az alacsony házakat, embereket, úgy hogy Vén Kujon egyszerre csak azt érezte, hogy borozó cimborái között ásit, társaságban unatkozik és az italtól is megcsömörlött.

Es ekkor jött életébe Kovács Erzel. Fekete haju, nagy bámuló szemű, szép testű huszéves leány, akivel az egyik zsúrban ismerkedett meg, „hugocskája“ lett, de még alig beszéltek néhányszor. Egy pár bók, búcsuzásnál néhány pillanattal hosszabb kávéfogás és a leány szép, nagy szemének méleg tekintete, amellyel ránézett: ez volt az egész, ami őket egymáshoz fűzte. És mégis, valahányszor mérlegelte önmagát, nőisme-

rev, kidülledő szemmel és szólt gúnyosan nevetve:

— Móri!... Engedd meg, hogy ezen-
től Móriának nevezzelek!

Máskor, ha Poldi ilyen idegese, dühös hangulatban volt, mindig tudtam magamon segíteni. Kibontottam a hajamat, tudod! És most nem volt hajpalást, amit kibontsak. Borzasztó volt!

— Szóval téged rosszul fogadtak — mondta Lilian. — De most hallgasd meg, mi történt velem. Hazajövök. Az uram már otthon volt. „Szervusz, Oszkár!” — „Szervusz.” Vacsorához ülünk. Semmi. Megvacsorázunk. Semmi. „A klubba megyek”, mondja az uram. „Szervusz.” — „Szervusz”. És megint semmi. Reggel bemegyek az uramhoz, fölkeltem. Semmi. Elment a hivatalába. Semmi. Ebédre hazajött. Leülünk ebédelni. Semmi. A cseléd behozza a leveles tálat... De ekkor már elég volt. Fölkaptam a tálat és a forró levessel leöntöttem Oszkár.

— Te vak! Te gazember! Elvlok töled! — kiáltottam.
És ma délután már az ügyvédnél voltam. Beadom a válópórt Oszkár ellen... Nem lehet együtt élni egy férjvel, aki nem veszi észre, hogy a felesége levágta a haját.

Egy hajóskapitány naplójából

Írta: Ambrozy Béla

Hűvös ősi estén indultam hajón Bácsba. Már magam sem emlékszem, miért választottam azt a hosszú utat expressz-vonat helyett. Nem szigorúságból, az bizonyos. Akkor még volt pénzem, földem, pesti házam, benne négy szobás lakásom. Azóta sok minden történt velem és meg a vagyonom is jócskán megcsappant.

Emlékezem többek között akkor is hogy utam ezt a lüktető, eszeveszetten száguldo durva életet. Valami egzotikus gondúzt akartam. Kivántam az unalmat, a semmittevést egy istenigazában. De ezt az unalmat nem olyan élményes, ásitóztó téletlenségnek óhajtottam. Inkább holmi idegszongitó akart lenni, távol az élet zajától, fényes éttermektől, cigánymuzsikától, talán a barátoktól és különösen a nőktől. Huszonegy óráig csak a hajó gőp, meg a keréklapátok egyforma titemes dübörgését kívántam hallani, a rohanó élet zagyva, álnok meséje után.

Gondolni sem akartam, csupán elmerengni, mindig egyfelé nézni a szürke, ködös part irányában. Látni a harmatoslevelű fűzökrokat, a

levelét hullató nyírfákat, hallani a károgó varjakat és a fáradhatatlanul vizrelibbenő, élelmet kereső halászdarakat, a nagy folyó kecsé ősi vendégeit.

Ilyen tervekkel szállottam a gőzösré. Ismerőst, hála legyen a Mindenhatónak, egyet sem találtam. Igazat megvallva, nem is igen kutattam utánuk. Inkább csomagjaimat helyeztem biztonságba és siettem a fedélzere.

Természetesen kabinjegyem sem volt. Ezt is készakarva tettem. Úgy képzeltem, hogy beteg, meghajszolt idegimnek jót fog tenni a testemet átjáró, páras légáramlat. Néhány percnyi keresés után, közvetlenül a gépház szellőztetője és a parancsnoki hid között találtam eléggé szelímetes helyet. Könyvem sem volt, újságot, folyóiratot ugyancsak nem vittem magammal. Végső elhadrozásom volt, hogy este 6 órától másnap estig semmit sem fogok csinálni — de semmit.

Kis keresztlábu hevederekkel áthuzott székre ültem, s a hajó indulása után magammal hozott hideg vacsorát, mely ha jól emlékszem sonka, szalámi, vaj, fehérkenyér és ásványvíz volt, hamarosan elfogyasztottam, s szivarra gyujva, ősi felöltőmbé burkolódzva, mozdulatlanul figyeltem az iszapszeri nagy Dunát.

Nagyarosig a balpartot néztem, s azután a visegrádi hegyeket akartam jobban szemügyre venni. Láttam az impozáns, ködbevesző romokat, majd odébb Gizellatelep, nemrégiben épült emeletes szanatóriumát. Közvetlen Zebegény alatt, a faluból csak három pis-lákoló fény látszott; furesa mozgásra lettem figyelmes. Igazat megvallva már az álom is kísértett és nem szívesen vettem, a mind jobban közeledő erős lépteket. Mégis kíváncsian figyeltem a lépések irányába s láttam, hogy a hajó parancsnoka éppen buszított helyettesétől, kit éjszakára felváltott. A ködös sötétségben csak az őles termetű parancsnok szájában égő szivart és szakállát tudtam észrevenni.

Ugy látszik a parancsnoknak éjszakához szokott bagolyismeri lehetnek, mert rögtön észrevett. Először benézett a kormányosok üvegablakkal elzárt szobájába, majd egyenesen felém tartott. Alig fél lépéssel székkentől, határozott hangon szólított.

— Talán aludni térszik?

A nem várt szólításra abbahagytam erőltetett figyelmeletlenségemet s fel akartam kelni nem épen kényelmes nyughelyemről. A parancsnok azonban udvariasan visszatartott.

— Bocsnatot kérek, csupán azért jöttem ide, mert úgy hittem, hogy uraságod véletlenül, talán szorakozottságból maradt itt a fedélzeten. Hűvös van, könnyen megfázhat.

Rövid válaszom után bemutatkozott, majd kölcsönösen megállapítottuk, hogy nem érdemes egyedül gubbasztani az éjszakában, meghívott a parancsnoki kabinba. Az előzékeny

modoru hajóskapitánnyal csakhamar összebarátkoztam. Fekete kávét főztünk, majd cigarettával kínált meg „csempészett” cigarettával. Ez különben a hajóosztások intim specialitása.

Szalmafonatos, himzett takaróval fedett kényelmes karosszékben ültem. Ez a butordarab úgy látszik a parancsnok büszkesége, miután nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a sajátja és minden évben más színűre festeti. Ebben az évben, mint észrevettem, hamuszürkére mázolták. Néhány perc alatt ugylátszik, nagyon megtetszettem a parancsnoknak s kedélyes beszélgetés közben felváltva fogyasztottuk a feketekávét és a cognacot. Parancsnokom kemény kötésű, napbarnított, őszes szakállú férfi volt. Látszott rajta a gondtalan, nyugodt hajós élet. Sima homloka, nyílt tekintete, lassu nyugodt beszéde mind ezt bizonyította. Rám nem igen volt kíváncsi s látszott rajta, hogy inkább saját magáról akar beszélni. En pedig szívesen hallgattam, úgy is pihenni akartam.

Miután megtudta azt is, hogy Bécsig vele utazom, még nagyobb lelki nyugalommal forszírozta a beszélgetést. Elmondta, hogy nap-pal sokkal nyugodtabban tud aludni. Sőt még azt is megígérte, hogy kivételesen az ő kabinjában alhatom, oda pedig nem hallatszik a gép zugása. Kedvességét megköszönve, tovább hallgattam szavait.

— Tudod, kedves barátom, furesa ez az élet. Tele van örömmel, meg sok mindenféle széppel, de ezt mind épen nem a hajóosztások tartogatja az Uristen. Mi ebből igazán csak cseppeket kapunk. Ti parti emberek, egészen másképp éltek.

Vigasztalni próbáltam, mondtam jólelkü barátomnak, hogy a dolog nem egészen úgy áll, mint amilyen zordnak az imént lefestette.

— Dehogyan nem barátom. Ha megengeded, hebizonyítom.

Ujabb csésze feketekávét és most már a hatodik pohár cognac után kinyitotta kabinjának falához épített kicsi íróasztalának legalsó fiókját, ahonnan hamarosan előkértült egy fotográfia. A kép fehér selyempapírral volt és látszott rajta, hogy szeretik, dédelgetik.

Rövid gondolkodás után a kezembe adta. A rózsaszínű lámpaernyőn át szűrődő gyenge fény sugaránál meglehetősen kíváncsian néztem a képre. Gyönyörű bodros hajú, piszeorru, baba-arcú asszonyt láttam a kartonlapon. Mosolygós arca, pici szája és az egész arcon végigvonuló biztos vonások arisztokratikus színt adtak a női arc egész megjelenésének.

A parancsnok engedte, hogy néhány perccig csodálkozzam és gyönyörködjem a fotográfiában. Végre mégis csak megtörte a csendet.

— Ne haragudj, de nagyon kériek, az amit most láttál és amft neked elmesélek, ket-tőnk titka maradjon.

— És mit? — kérdezte.

— Tudod, hogy majdnem féltékeny lettem rád?! Gyakran emleget. Hogy milyen okos lehetsz! És milyen nagy szerelmeid lehetnek már neked! En mindig dicsérek előttem. Multkor is, amikor együtt voltunk náluik és én ott ültem melleite a diványon, percekig téged néztem. Amikor megkérdeztem, hogy mit néz rajtad, ezt mondta: már kopaszodik. Kár.

Vén Kujon önkénytelenül a halántékához nyult, aztán a szemközti tükörben meglátta magát és keserűen mosolygott. A diák pedig folytatta:

— Ne haragudj érte, de én akkor örültem annak, hogy kopaszodsz és hogy én sokkal fiatalabb vagyok nálad. Tudod, a szerelem önző és én téled is félténem Erzsit, neked se adnám oda.

A fiu tovább beszélt, de Vén Kujon már nem ügyelt rá. Azt az arcot nézte a szemközti tükörben, amelyre most ráfagyott a keserű mosoly, a kihulló, fehéredő haját és a ráncokat, amelyek szomorú barázdái tele-szántották az arcát. Szomorú volt és amikor Bandi befejezte a beszédet, fízett. Szótlatlan ment ki a kávéházból és a tavaszi estében valami szomorú dalt dudolt magában az ösről.

Az uccán esett az eső és csatakos sarrat csapkodott a ruhájukra.

— Kocsi kéne, öcsém — mondta Vén Kujon.

Bandi intett egy konflisnak és a beszálláshál előzékenyen előretessékeltte Vén Kujont és segített neki. Simándi Béla.

rőseit, „hugoskáit”, ennek a leánynak sötét szemel tulragyogták a többi asszonyt, úgy hogy előbb halk vágyódással, később egyre forróbb szerelemmé ért ez benne. Most is Kovács Erzsire gondolt és a lelkébe szeretett volna látni, hogy vajjon mit érez nánta.

Valami az eszébe jutott. Felvette köpenyét és elsielt hazulról. Volt egy unokaöccse X-ben, Nagy Bandi, aki feljárt Kovácsékhoz és attól akart mindent megtudni Erzsiről. Hozzá ment most.

A fiut otthon találta és jókedvűen fogott vele kezét.

— Erre jártam — hazudta — és ezt a szép tavaszi estét veled szeretném eltölteni. Ugyis ritkán találkozunk. Szabad vagy?

Bandi boldogan mondta, hogy szabad, mert szerette Vén Kujont és tudta, hogy társaságában jól fogja az idejét eltölteni.

Egy vendéglőbe mentek. Közömbös dolgokról kezdték a beszélgetést, Vén Kujon sehogyan se tudta azt Kovács Erzsire terelni. Nem is merte még, a hangulatot nem tartotta megfelelőnek.

A zsufolt vendéglőben alig találtak tures asztalt. Végre az egyik szögletben elhelyezkedtek és nekiláttak a vacsorának. Jó étvágygal ettek és a vörösbor mámoros jókedvbe ringatta őket. A diák tréfákat mondott, beszélt az egyetemről és Vén Kujon jóízűeket nevetett rajta. Aztán közeli ismerősei tévedtek a vendéglőbe, ezek terhére voltak Vén Kujonnak, hát fizettek és elmentek onnan.

Az éjszaka hűvösré fordult. Jól begombolták felöltőjüket és úgy mentek egymásba karolva a zeguzgos uccákon.

A kávéházhöz értek. Betértek. Alig ült ott akkor néhány ember a rossz cigányzene mellett. Pálinkát hozattak.

Most aztán a dologra akart térni Vén Kujon.

— Hát a szerelemben hogy vagyunk, Bandi?

A diák felhuzta szemöldökét és sokat sejtetően mosolygott.

— Na, beszélj, nekem csak elmondhatod! — biztatta a fiut. Aztán, hogy Erzsire terelődjék a beszélgetés, még hozzátette: Ugy hallom, hogy újabban sokat jársz Kovácsékhoz. Te, nem gyanus ez? — csipkedte.

A fiu több szeszt ivott már a kelleténél, meg aztán amugy is kikiváncozott a szó belőle és mert bátyja megint biztatta, beszélni kezdett:

— Semmi, kériek, még semmi. Hiszen nem mondom, szívesen vagyok vele együtt. Tudod, vele egészen másképp lehet beszélgetni, mint a többi lányokkal. De mondom, barátságban kívül semmi más.

— Na, na! — szólt közbe Vén Kujon és tréfásan megfenyegette az újjával.

A fiuból most már ömlött a szó.

— ... Bucsuzásnál forróbb kézfogás, az ajkammal megérintettem a haját... Egyelőre csak ennyi... Rólad is többször beszélgettünk...

Vén Kujon figyelt.

— Talán uriaszonyról van szó? Szerelm kaland?

Merész kérdésemre nem kaptam választ. A szünetig töltött cognac-poharat megint fenéki ürtették. A parancsnok egy pillanatra félrehúta a kabin ablakfüggönyét és kinézett a hajókormányoshoz. Ugylátszik mindent rendben talált, mert visszatért helyére, szembe szalmaszékkel, a díványsarokba. A fotografa pedig ott feküdt előttünk az íróasztalon.

— Ne félj kérlek alásan, nem fogom hosszú lére eresztani mondókámat. Mire Gönyűre érünk, feltétlenül kész leszek elbeszéléssel.

— Boldogan hallgatlak — válaszoltam.

Erre a parancsnok kezébe vette a fotografiát, mégegyszer jól megnézte és beszélni kezdett...

Először is vedd tudomásul, hogy ez a fotografa éppen ma tizenkilenc éve került a kezembe. Harminckét éves fiatalember voltam, telve ambícióval, tervekkel, vágyakkal, akkor történt, amit most elmesélek. A Budapest-Dömös közötti vonalon utaztam, először mint önálló hajóparancsnok. Bizony az a gőzös nem volt ilyen szép és kényelmes, mint amelyiken most utazunk. Azon a hajón, Leányfalunak hívták, közvetlenül a hajókerék mellé építették a parancsnoki szobát. Elég kényelmetlen volt, de hát fiatalember voltam, vasidegekkel, megszoktam a hajógép folytonos zakatolását. Sőt mondhatom neked — kedves barátom, hogy nekem tulajdonképpen altató dal lett a vizet hasító kerékklapátok ütemes zúgása.

Ha jól emlékszem, néhány percre megint félbehagytam elbeszélést és mindketten cigarettára gyújtottunk. Az elsőrangú bolgár cigaretták kékes-lila füstjénél folytatta a parancsnok — most már jó barátom, érdekesnek ígérkező elbeszélését.

— Határozottan emlékszem, mintha tegnap történt volna. Keddi nap volt, gyönyörű őszi délután. A hajó ellenőre közvetlen az indulás után, éppen a Lánchíd alatt mentünk, sietve jött hozzám és jelentette, hogy egy nő utasnak, aki két kis leánnyal utazik, kabin kellene. Az egyik kis lány ugyanis hirtelen rosszul lett. Mint később kiderült, a kicsike elrontotta a gyomrát. Azonnal lesiettem a parancsnoki hídról, s miután hajómon nem volt utasfülke, gyors elhatározással saját kabinomat ajánlottam fel az uriaszonynak.

— Ez volt az az asszony, kérek szépen?

— Várj csak, előbb igyunk egy pohárral. Számításom szerint ez már a nyolcadik pohár cognac volt. Ugylátszik nagyon jól bírtuk mind a ketten.

— Szóval, kérelek szépen átadtam a kabinomat, mit a feltűnően szép, fiatal asszony boldog hálaalkodással elfogadott. Én természetesen hangszólítottam, hogy ez minden embernek kutyakötőssége. A beteg kis leánykát díványomra fektették, ahol a csöpség néhány perc múlva, a sok fájdalomtól kimerülve, mélyen elaludt.

Miután bemutatkoztam, illedelmesen megkértem a fiatal méltóságos asszonyt, hogy Leányfalun, ahová utazott, jöjjön fel hozzám a parancsnoki hídra. Emlegettem azt is, hogy az első osztályon nagyon sokan utaznak, a fedélzet is tulzsfolt. A szép asszony nem sokáig kérette magát, s a nevelőnőt beteg gyerekével hagyva, nagyobbik leánykájával feljött hozzám a parancsnoki hídra. Mit szólsz hozzá, urvan-ebben a szalmaszékben ült, amelyikben te hallgatsz engem. Azóta ez a butodarab mindig velem van.

Mire az újpesti hidhoz értünk, már meleg kedélyességgel folyt a társalgás. Mesélt az uráról, akit nagyon szeretett és elmondotta azt is, hogy Leányfalun rokonokat fog meglátogatni. Kis leányával ugyancsak megbarátkoztam. Ülbe vettem, s minden állomás előtt és induláskor ő nyomta meg lábaeszkájával a sípoló készüléket. Borzasztóan tetszett neki az eset, mert menetközben nyílt vizen is, vagy ötször kellett sípolni a kedvéért.

A parancsnok megint abbahagyta elbeszélését, cigarettára gyújtottunk, majd kinézett a kormányosokhoz.

— Rendben van minden — mondotta.

— Akkor folytathatod, örömmel hallgatom.

— De azért ne haragudj, hogy közbevetek valamit. Ne kívánd ennek a szép asszonynak a nevét. Nem mondhatom meg soha senkinek — Kérlek szépen...

Aztán még sok mindenféléről beszéltem vele. Azt is megígérte, hogy legközelebb egyedül fog kiutazni barátaiéhoz.

— Ne mondd, és megtette?

— Igen...

Egyszerre néztük meg óráinkat. A pa-

rancsnok éppen harmadik órája mesélte kalandját. Közben cognacunk is elfogyott s most már én sürgettem, hogy befejezze elbeszélését.

— Amint az időről látom, rövidesen Gönyűn leszünk.

— Jó, jó, azonnal befejezem.

A derengő félhomályban gyorsan, kicsit összehúzódtalabbul folytatta.

— A második találkozásnál, mely öt nap múlva történt, gyönyörű orgona-lila ruhát viselt. Igaz gyöngyör volt a nyakán s amint észrevettem, jegygyűrűjét otthonfelejtette. Borus idő volt, hűvös szél fújt és első szavamra bejött a kabinomba.

— Óriási! Mégis csak ügyes ember vagy. Látom az egészről, hogy meglehetősen értes a nőkhez.

Közbeszólásomat válasz nélkül hagyta.

— Azonban ne gondolj semmi különösre... Nagyon hidegen viselkedett és ostromló szavaimat büszke mosollyal, válasz nélkül hagyta. Nagy könyörgésemre annyit mégis megengedett, hogy távozásban márványszépségű nyakát megcsókoljam.

— Hallod, második találkozásra ez éppen elegendő.

— De tulajdonképpen ez nem igazi csók volt. Inkább lehetett mély sóhajjal. Aztán hangsúlyozta, hogy ez csak jutalom volt a multkor kabinhasználatért. Bevallom, mentetetőző szavainak nem tulajdonítottam különös fontosságot. Tudod barátom, fillig szerelmes voltam. Pedig ha tudtam volna előre... Az asszony csak játszott velem.

— Akkor úgy látszik, nem egészen jól csináltad.

— Várj csak! Valamit elfelejtettem. Azt is megígérte, hogy meghív a jourjára. Lehet, hogy hívott, az is lehet, hogy írt, vagy telefonált értem, de engem sajnos, a téli hónapokra Újvidékre menesztettek. Telélpáncsnok lettem. Sem levél, sem üzenet sem jutott el hozzám.

— És te ebbe megnyugodtál?

Ez a kérdésem is válasz nélkül maradt. Nem vettem rossz néven, miután az időről éreztem, hogy sietni kell az elbeszéléssel.

— Aztán hosszú évekig nem láttam. Teljesen elfelejtett. De képzeld, tizenkilenc év után, éppen két héttel ezelőtt találkoztam vele. Egyedül szállt a hajómon. Azonnal megismertem. Arcban semmit sem változott, csupán alakja lett kissé erősebb. Köszönősemet habozva fogadta. Én mégis rögtön hozzálétem s hosszú, deresedő szakállammal úgy álltam eléje, mint egy kis diák, mikor hittanvizsgán a püspök ur kérdézi. Kezet esőköltam, de azonban éreztem, hogy a kéz szorítása nem a régi, csak én lettem újra megint nagyon szerelmes.

— Kedves volt hozzám. Megint sok mindenféléről beszélt, megmutatta nijdonsült bubifruáját, s tölem is azt kívánta, hogy szonnal végigassam le a szakállamat. Fejzsalón mulott, hogy meg nem írtam. Aztán bejött a kabinomba s ugyanebbe a szalmaszékbe ült, amelyikbe tizenkilenc évvel ezelőtt. Szavainra csak mosolygott, s mikor könyörögve eléje tárdeltem, hirtelen elhatározással kinyitotta a kabinajtót...

— Aztán...

— Esztergomba utazott, s a hajómból én magam segítettem ki a csomagjait. A búcsuzásnál kértem, hogy most aztán ne hagyjon el. Mondtam neki, hogy mennyre szeretem, senkim sincs... egyedül vagyok. A szép asszony újra csak mosollyal válaszolt. De mikor a búcsuzásnál erősen megrögtam a kezét s ránérttem, halkán megszólalt:

— Hagyjuk az egészet kedves parancsnok ur. Mi már lekötöttünk arról... Különben is öt nap óta nagymama vagyok...

Ebben a pillanathan megkopogtatták az ajtót. A másodkormányos volt és jelentette, hogy néhány perc múlva Gönyűre érünk. Parancsnok barátom gyorsan lefektetett, én pedig a sok hallgatástól fáradtan, mélyen elaludtam.

EMLEKEZZÜNK RÉGIEKRŐL

Vasárnap, február 21.

1818-ban született Gyöngyösrön Vachott Sándor lírai költő. Korán árvaságra jutott, majd jogi tanulmányainak bevégezése után megnősült és kis birtokán gazdálkodott. Iróli tehetségét korai feltűnéstért elismerte. Tagja volt annak a tizenkettes bizottságnak, mely újja álesztette a Kisfaludy Társaságot.

A szabadságharc után nagyon sok üldözöttében volt része s elméje is elborult. 1851 február 21-én halt meg. Vachott, Vörösmarty és Balza et. lésának volt folytatója

Hétfő, február 22

1712 február 22-én Csernaton községben született Bod Péter református lelkész, egyházi és történelmi író. Tanulmányait Nagyenyeden folytatta, majd külföldön tanult. Hazatérve, gróf Bethlen Kata udvari papja lett. Sok szép és komoly vallási és történelmi tárgyú munkája látott napvilágot.

Kedd, február 23.

1792 február 23-án született Fiumaszombaton Ferenczy István szobrász. Iskoláinak befejezése után Budára jött, ahol rajzolni tanult. 1814-ben Bécsben találjuk a Szt. Anna Akadémián, mint növendékét. Innen Rómába ment, ahol a híres Thorwaldsen tanítványa lett. Kaunitz hercegnő segítségével.

Visszatérve a fővárosba, szobrászatot tanult, majd Rudnay hercegrének felhívására elkészítette az esztergomi Bazilika számára Szent István vértanu szobrát. Később azonban tehetsége hanyatlott és a Hunyadi Mátyás emlékszobrá című munkáját már nem tudta befejezni. A szobor miat súlyos kritikában volt része s a megrendelést is visszavonták. Ezelőtti bánatában érte korai halála.

Szerda, február 24.

1750 február 24-én született Révai Miklós nyelvész, pláriszta tanár. A nagy tollós 1780-ban Mária Terézia halálára mondott beszédevel országos hírré tett szert. 1788-ban II. József császárnak beszédváltót készített, egy magyar tudós társaság összehozatalára vonatkozólag.

1796-ban feloldották szerzetesi fogadalmát alól és Esztergomban lett tanár. 1803-ban a híres Vályi utóda lett a budai egyetemen. Legnevezetesebb munkája a „Halotti beszéd magyarázata” latin nyelven. Szülővárosa Szentmiklós szoborral tisztelte meg emlékére.

Csütörtök, február 25.

1766 február 25-én Vas megyében, Iváncson született Kreszenics Ferenc híres szótáríró és nyelvész. Pappá szentelése után Szombathelyen lett matematikai tanár. Itt tizenkilenc évig működött, majd Ságara ment plébánosnak. Ahol haláláig szorgalma hívt. A tudós pap nagyon sokat tett a magyar nyelv érdekében és különösen a modern szókészítés és gyökérkézés apostola lett. Az Akadémia tiszteletbeli tagjává választotta.

Péntek, február 26.

1840 február 26-án született Csehországban Homolka József történész. 1857-ben, mint kataszteri mérnök jött Magyarországra. 1870-ben az államnyomdába került, ahol haláláig, mint felügyelő működött. Több híres és közismert munkája jelent meg. Még ma is híres iskolai Atlasz és Budapest térképe.

Szombat, február 27.

1796-ban született báró Jósika Miklós előkelő regényíró. Katonának készült, s magyaros érzés és felbuzdulás azonban tollat adott kezébe. 1824-ben jelent meg első regénye „Abafi” címen, mely után az Akadémia és a Kisfaludy Társaság is tagjai sorába vette. Jósika rengeteget dolgozott, munkái egész könyvtárat töltenek be. Működése fordulópontot jelentett a magyar regény irodalomban. 1865 február 27-én halt meg.

Felborult a szekér

Bercik Gábor bátya megráncgította széles vállán a subát, hogy porzott róla az éles szél. A hó és esendes szóval noszogatta a két pejkót.

— Ne, ne, Sugár, Szellő!

De hiszen nem kellett azoknak biztatás, hogy sebesebben rakják lábukat! Hazafelé tartottak. Jó óra járásnyi még ide a Réthát tanya, de a két okos alföldi lovacskák csalhatatlan ösztöneivel megérezte a hívogató jászolt. A gazda biztatás szavára felkapták fejüket, vidám nyitásként rárták meg kócos sörényüket, úgy hogy a Szellő nyakára aggatott csengő esztergályok messzire hangzó csilingelésbe kezdtek. Fareszt, messzire hangzó csilingelésbe kezdtek. Fareszt, messzire hangzó csilingelésbe kezdtek.

Gábor gazda egy cikornyás szitkot haragot el és lefejtette agyaráról a kialudt pipát. Hátba na, nem szuperál! Már annak is jó ideje, hogy így hidegpernyésen lóg a foghegyén, mert hát a pipa bizony csak pipa, még ilyen nyavalyásan is. Azzal a kísérlettel, hogy újra nyavalyásan is. Azzal a kísérlettel, hogy újra nyavalyásan is. Azzal a kísérlettel, hogy újra nyavalyásan is.

Bár a subagallér és magas bárnyóbőrűveg hátközésénél Gábor gazdának csak a hatalmas, öklös bajusza, kemény orra, és villogó szeme mutatkozott napvilágra, az alföldi szél hajította éles hősziálkák még így is szinte véresre sebeztek arcát és könnyet facsartak szeméből, úgy, hogy alig-alig szemlélhette a homos magyar tél szürke színeinek csodásan szép öszönhajtját. A ködös szürke égbe belefutó végtelen borsószál halványzárka csillogásait és ég és föld között a kopasz fáknak kísértetként meredező sötétzárka körvonalait. Itt-ott felült egy-egy tanya háznak hó alatt süppedő fedele, avagy iromba szálmalom, némán az égbe szaró vitorláival, de sehol szomji élet, csak végtelen esend és végtelen hó.

A lovak patája elől hirtelen egész raj babos pacaita zirent a magasba. Sugár ijedtében nagyot rántott a gyeplőn és a szán gyors billenéssel farolt. Gábor gazda legelsőbben aggodva hátrafordult útleben, aztán megnyugodva legyintette meg ostorával a Sugár fülét.

— Hó, gyí! Az apád...

No jó, hogy nem történt baj. Ott a két csomag a szán farában. Pedig bizony ki is repülhetett volna egyik, vagy másik a hirtelen billenésnél. Hogy ez a Sugár ilyen ijedős! A beste lelke...

Gábor gazda megegyezzer hátrafordul, most már csak egy lassu tempóban és szemével megismogatja a csomagokat. Szeretettel, büszkén. Bizony öreg kár lett volna, ha valamelyik odavész. Meglepetésnek számba bizony. Az egyik az asszonyé, a másik a Sárkáké. A szán hajadon jányáé. Miért is ne engedte volna meg magának ezt az örömet? Teheti. Az ő tanyája a legzsebtebb az egész határban, kövér föld jén tíz pár ökör szánt és ma is... No hát igazán nem eshetik panasz a Riska és a hízők íránt.

Gábor gazda végigsimint öklével a suba felett. A szive táján. Ott, ahol legbelül, az öblös bugyellárisban kövéren húzódnak meg az ujonnan szerzett bankók.

— Jó vásár volt é! A két bornyu is kiadta az árát. — állapítja meg jóleső meglepődéssel.

Nem is itta meg az áldomást, amint az célirányos szokás a vásár után. Sietett haza a jó hírrel. Előbb azonban még betért egy finom uri üzletbe és vett az asszonyéknak egy kis neki-valót. Fekete selyem ünneplőt a feleségének, galambszin bársonyt Sárkának. Telkes gazda leányának ilyen dukál. Nem akárhóké. Gábor gazda be is somolygott a bajusza alá, amikor arra gondolt, milyen boldog nagy öröme is lesz az otthonvalóknak.

De mi leli a két pejkót? Hirtelen torpa-

nással vetették meg lábukat a hóban, hogy nagyot zökkent a szán és benne Gábor gazda. Körültekintett és akkor hangosan elnevette magát.

— Ne te, az ördögátt! De jól tudják, hogy hun kell megállni.

Bizony ideje is volt, hogy a Kopogó csárja elé érjenek. Gábor gazdát már majd megvette az Isten hidege. Mindenképp úgy van rendjén, hogy itt beszédjen egy kis szíverősítő.

Hirtelen pekrócot kanyarított hát a párolgó lovacskák hátára, a feltett csomagokat bedugta az ülés alá és aztán annak rendje és módja szerint bekövetkezett a csárdába.

Fálighótt! Icig alázatos hajlongással sietett eléje.

— Már visszafelé? Hogy sikerült a vásár?

— Osiba, — vetette oda foghegyről Gábor.

— Tán osztomni szeretnél? — tette hozzá mosolygva. Megrendelte az italt és akkor vette szemügyre Pétert, a szomszéd tanyai gazdát. Odatelepedett melléje.

— Adj! Isten.

— Adj! Isten. — ismerte el a köszöntést Péter. — Aztán jól adta-e?

— Jól. Öleg jól.

— Aztán csak egy áldomás nélkül?

Gábor gazda nagy meglepődéssel mosolygott a bajusza alá.

— Hát csak úgy. Mert vettem vóna az asszonyéknak megymást. Egy kis meglepetést. Aztán olyan dolog a, hogy még jobban örülnek neki, ha sietve kapják.

Persze azt a világot el nem árulta volna, hogy a sietés neki magának szól, mert hogy alig győzi a saját örömet kívánni.

— Ugy, e? — fűzte tovább a szót csendes kajánkodással Péter. — Hát amondó vónék, jól is teszi kelmed, ha siet.

Gábor gazda megtorpant a szűró szóra. Gyanakodva nézett a szeme sarkából Péterre.

— Mánhogy siessek? Aztán már mondja ezt kelmed?

Nem sokat adott a Péter szavára. Tudta, hogy a szomszédot irigység fűti az ő jómódjával szemben. De meg le is nézte kissé Péter gazdát. Mert hát egyformán kezdtek, de biz' az nem úgy boldogult. Nem gyarapodott, csak évről évre úgy vacakolt a régi jóságjával és földjével. Balkezes, nyámmány ember ő kelme.

Péter behuzta a vállát. Sunyitva szorította bele a nyilat a Gábor lelkébe.

— Hát csak úgy. Nem törődök én a más hajával. Csak, hogy a Bögözi János sokat forgolódik a ketek portája körül, aztán tudom, hogy gazduram ezt nem jó szemmel nézi. Nem is csuda. Hát jennek nevelte azt a szép virágszál jányát? Egy jöttmentnek? Mer az, jöttment, akkor is, ha viteli telket kapott. Aztán, hogy gazduram kitiltotta, nem jár többet arra. De na, hogy tudja, hogy gazduram a vásárra ment és biztosan csak késő este várrják haza, hát táncolnak az ezerek. Nincs egy órája, hogy láttam Ott fordult be öklеме a rétháti tanya sarkán.

Gábor gazda hatalmas markában megropant az Icig pohara. Hogy ez a cudar világ mindjárt itt helyben el nem sülyed mindenestül! A kaján szavak alatt mind lángolóbban forrott benne az indulat. Fűtötte a nagy, nehéz vágy, hogy felugorjon és már itt öklével sújtson le mindenkit, elsősorban pedig ennek a nyavalyásnak arcába csapjon, ennek a nyomorultnak, aki őt, a büszke gazdát így kitanítja apai kötelességére!

Legyűrte azonban fojtogató haragját. Csak nem adja magát ennek a népségnek a szájára? Hiszen ugyis csak örülne a kaján lelkük az ő nagy keserűségének. Odaintette hát a korce-márost, dohogva fizetett, a megszeppent Péterre rá se fittyentett, hanem döngő nagy léptekkel elhagyta a csárda ivóját és felkapott a szánra. A jó kis homoki karcos ügyezőlán érintetlenül maradt ott az asztalon.

Szegény Sugár és Szellő szenvedték meg a gazdájuk viharos, nehéz indulatát. Ostorát gyilkos erővel szuhintotta a lovak nyaka közé, a jeges szél bevágott a nyitott suba elején széles mellére. Eszre sem vette. Szerencsére a csomagokról is megfeledezett sietésében, mert bizonyára sarkával tiporna a rangos fekete se-lyemre, szép galambszin bársonyra vezetett ha-

ragjában. Mit? Hogy ez a jöttment megint ott kóborog az ő Sárkákja körül? Ez a senki legény? Ez a lelketlen cudar? Nincs ennek szíve még az emberhez se, ennek adja ő az egyetlen lányát, feltett kincsét? Már bizony beszélhetnek, amit akarnak, hiába tette a háboruban, mégis csak ember vót a', ha ellenség is vót. Széltében beszél, hogy mennyi embert gyilkolt. Nem muszáj azt a háboruba se. Így öldökölni. Persze, az ordóért tette a nyavalyás. Még hogy a Sárkák!... Egy ilyen ruhesnek. Keze lába se ép már annak, sebesült vót, hitvány is marad a' egész életében. Nem ilyen legény kell neki vónék a nagy gazdaságba, aki meg se tudja fogni a dolog végét. Hogy nem is látta jól, mert ismerni sem akarja? Hát persze. Még az kellenel Talán még vizitát is legyen ennél a szemétnél? Hogy nem is olyan akarká és vót neki háza, telke a Székelyföldön? Hát ne hagyta volna ott! Eppon itt kellett ennek a világraszalajtottnak vitézi telket adni! Ugyan adhatják, azért csak nem születte itt, nem idevalósi, jöttment biz' az, senki fia.

— Már biz' az én Sárkám a Szántó Jóskaé lesz és pontum, — dohogja mérgesen Gábor gazda. — Annak neveltem. Úgyes legény, módos legény. Már fraktort is vásárolt, azzal forgatja szép akkurátusan a földet. Két-akkora lesz a birtok egy csapásra és az én jányom lesz a vidék legrangosabb asszonya. En akarom így, Bercik Gábor, tanyai gazda.

Valami azonban nem tráfált egészen a jövő számításainál. Gábor gazda csak mind úgy érezte, hogy valami hiba csuszott a kréta köré. Már ami ebből a Sárkák szíve indulatját illeti. Ez a kényelmetlen kérdés azonban csak annál tüzebb lángra lobbantotta a Gábor bátya haragját.

— A teremtesit, Jóskaé lesz, ha mondom, — és a szeme villogott. — Jó szívvel vót hozzá a jány is mindig, csak utóbb zavarta meg fejit ez a nyavalyás, hogy a ménkü tűnt meg. Egyre ri utána és még az asszony is a pártján van.

Vadul vágott megint a lovacskák közé, ahogy lelkében fellegzett a lecsapni kész menykőves vihar.

— Megálljatok, majd csinálók én rendet a portán.

Hopp. Gábor gazda hirtelen belekapott a gyeplőbe. Itt a régi kovácsműhelynél nagy kanyarral fordul az út. Gábor hirtelen rándítással megállította a párolgó lovakat. Lankás dűlő ereszkedik le itt, a fordulón túl, megtörve a fehér hólepel alatt a vidék sik egyformaságát. A dűlő partja alatt pedig motoszkált valami. A szánt még eltakarta a régi kovácsház.

Gábor gazda kíváncsian nyújtotta előre a nyakát a szán bakjáról. Ugyan mi lehet ott?

Egy szekér dűlt fel a hirtelen forduló után a meredek mon. Nagy, nehéz fatökökkel megpakolt szekér. A súlyos tökök szerte gurultak a mély hóban. Na hiszen, lesz drága dolga annak, aki ezeket vissza akarja rakni a szekérré! Karcson, vállas legény rendezgette ügyes, gyors kézzel az összekuszált istrángot és gyeplőt. Amikor ezzel végzett, a megriadt lovak elé került. Gábor megismerte. János volt az, a vitézi telkes jöttment.

A legény egyelőre nem törődött a szekérral és rakományával. Erős közzel ragadta meg az agaskodó lovak zabláját és lehuzta magához az állatok fejét. Azok biztos fogásu kezéről ráismertek parancsoló urukra. A két horkanó ló hirtelen magához tért, szeliden megállott.

János azonban még mindig ott állott előtök. Izmos karjával átölelte a nagy ijedelmet kiállott, szegény állatok hajlékony, karcson nyakát és arcához vonta a lovak fejét, olyan gyöngéd mozdulattal, ahogyan csak szerelmes ölelheti remegő kedvesét. Becéző kedveskedéssel veregette, simogatta a paripák nyakát és beszélt hozzájuk hosszan, biztatón, megnyugtató, gyöngéd szóval, ahogyan csak magyar ember tud beszélni a lovával.

— Hó, hó, na! Csillag, Sárkány... Az állatok, mintha megérték a gazdájuk nagy szerető jóságát, bánatos elmélyedéssel néztek nagy szemükkel és jólesőn billeggették bakai füleket.

LUBIN kölni vize	Mindennél jobbak!	LUBIN szájuvize
LUBIN parfümjei	Bevásárlásnál ügyeljen a	LUBIN szappanok
LUBIN puderjei	LUBIN-PARIS	LUBIN arcfestékei
	jelzésre	

Gábor gazda elfelejtette kárörvendő kiváncsiságát. Nyujtotta, nyujtotta a nyakát önfelédten, mindjobban előre és a szeme tüze mély ragyogással felellant. E jelenet láttán az ő lelkében is fellobogott a magyar ember évezredek óta öröklött őspogány lövmadata, a turáni síkok fiáé, ami újra át és átsuhan a rokon magyar lelkeken, mint a napkelet pusztáinak szele az ázsiai ősföldön. Nem volt most már idegen a szemében és nem szivtelen jöttment a legény!

János visszatért a felborult szakérhez és erős rándítással tappraállította azt, majd a tönkökre fordította figyelmét. A kevésbé súlyosakat, mintha csak pelyhet emelne, könnyed lendítéssel dobálta a kocsijába. Arca kipirult a munkában, hajlékony alakján a rövid, szoros bekecs alatt játékosan feszültek meg a hatalmas izmok. Gábor akarattalan gyönyörködéssel felejtette szemét a daliás alakon.

— Ugy mutatkozik, hogy nem is olyan rokkant, — állapította meg igazságot tevő ismeréssel.

Hátra volt még azonban a legsúlyosabb tönk. Nyomhatott úgy másfél mázsát. Gábor gazda már már leugrott volna szánjáról, hogy segítsen a legénynek, mert hát mégis csak emberséges cselekedet lenne. De meggondolta magát és dacosan rándított a vállán.

— Hadd lássuk, hogy boldogul véle.

János csakugyan boldogult. Még pedig úgy, ahogyan Gábor bá sohasem hitte volna. Felemelte a súlyos terhet széles vállára és egyetlen hatalmas lendülettel rálódította a többi tetejébe. Ezután előhuzta keszkenőjét és megtörülgette izzadt homlokát.

Gábor gazda nagy helyesléssel bólintott és fűtyentett a lovainak. Odakormányozta szánját a János szekere mellé.

— Adj! Isten, — köszönt rá módos leereszkedéssel a meglepett legényre.

János csodálkozva fordult a fenyegetően meredő, hatalmas bajusz felé.

— Adjon Isten.

— Hát felborultál?

— Fel.

— Fát szállíts?

— Azt.

— A kiskorpiái erdőről?

— Onnan.

Gábor gazda előkötötte zsebéből a pipát, dohányzacskót, masinát. Most már nem fujt annyira a szél és védett a part is a légjárás ellen. Tömködté a pipát, nézte, nézte alattomos gyönyörűséggel a zavartan előtte álló legényt, bekukkantott a szán ülése alá és arcán széles, ravaszka mosoly szaladt szét.

— A vásárba vótam, — vette fel újra a szót, nagyokat szippantva a gyufa lángjától lelket kapó dohány illatából.

— Ott, e?

— Ott! Ajándékot is vettem az asszony-népnek...

A legény megrezent. Szép, fiatal férfi arcán fellángolt a pirosság. Hallgatott.

Gábor gazda sunyi mosollyal figyelte.

— Hazafelé tartasz? — kezdte újra.

— Hazamennem, — felelte a legény.

— Sietős az utad?

János csodálkozva kapta szemét az öregre. Aztán vállat vont. Gábor gazda mélyen a szemébe nézett.

— Na mer úgy gondoltam, ha nem vóna nagyon sietős az utad, erre kerülnél a rétháti tanya felé...

Aztán, hogy a legény zavarában mitsem választott, mosolygó kacintással tette hozzá.

— Mer hát azért, hogy elvinnék az ajándékot együtt. Talán úgy még jobban örülnek majd neki. Nem gondolnád?

János kétkedve, haragosan kapta fel a fejét. Belőle tréfát né üzenek! Senki fia! De legkevésbé ez az ember-itt, aki a portájáról eltöltötte és két fiatal szerelmes szívét úgy meggyötörtel!

Már-már durva válasz fakadt ajkán. Felvillámolt tekintetét azonban lenyűgözte, a kemény sasszemek becsületes nézése, amelyben most könnyes, lágy megatottság bujkált. Most már megértett mindent.

Szó nélkül lehajította fejét. Aztán megragadta lovainak a gyeplőjét és elindultak ketten, együtt a rétháti tanya felé... *Fabinyi Lili.*

SEGESZSE' GUGY-TESTAPOLAS

Szaporodik az emberkaszás legveszedelmesebb hadserege

Hallatlanul picike, pálcaalakú lények, voltaképpen növény. Csakis a mikroszkóp százszoros nagyító erejével láthatók, hosszúságuk három, szélességük egy fél ezredmilliméter és felfedezőjükről Koch-bacillusoknak neveztetnek. Ez elképzelhetetlenül kicsike élő valamik mégis a teremtés díszét, koronáját, az embert tizezerszámra döntik sirba, megrágnva a teremtés gyönyörű alkotása életfájának gyökerét. Mert ezek a pálcaalakú kis lények a legborzalmasabban pusztító betegségek — és tegyük mindjárt hozzá, hogy sajnosan különbözően magyar betegségek — a tuberkulózisnak kórokozó baktériumai.

Kimondhatatlan nagyszámu, kérlelhetetlen hadsereg, amelynek dúlása lázrózsákban virit ki az ifju arcokon, ott sápad a kenyérkereső apa, családgondozó anya beesett szemgödrei körül. Gemyesre örli a csontokat, felfalja a tüdőt, megtámadja az ártatlan gyermek agyhártyáját, hogy az agyhártyalob rémasz torzrágásai kíséretében hull szegényke korai sírjába. Rettenő kísérő zenéje a kinos köhögés és pusztító ereje abban rejlik, hogy egyik szervezet után a másikat veszi uralmába. A tuberkulózis fertőző betegség.

Ninesen olyan távoli zuga a világnak, ahol ezt a kórt ne ismernék. Hívják tüdővésznek, szárazbetegségnek, hektikának, tüdőbajnak, mellbetegségnek is, mert leggyakrabban a tüdőt, illetve a légzőszerveket támadja meg és már nevének sokfélesége is elárulja, hogy mennyire elterjedett betegség. Viszont ez az elterjedettség nemhogy csökkensen, ellenkezőleg, különösen a háboru óta, mind nagyobb méretű és mérhetetlen károkat okoz úgy gazdasági erőben, mint emberéletben.

Minden betedik halott ma Magyarországon a tuberkulózis áldozata. A megosonkitott hazában évente huszonötezer ember hal meg tuberkulózisban százezer lakos körül tehát háromszázharminchárom, ezenfelül körülbelül kétszáz ezer állandóan azoknak a száma, akik már önmaguk fertőzöttek, magukkal hurcolják a betegséget. Ezeket elvonja a munkától, majd ágyhoz szegezi a vész, de ami még ennél is nagyobb baj, ezek szórják szét embertársaik között a ragály okozóját.

Amikor egy drága csöppésg vidáman sikongva csuszkál a padlón, ki gondol ma is meg arra, hogy ezek közül akárhány apró kezeccskéivel a halál magvát szedi fel a földről? Pedig sajnos, így van.

A tüdővész egyén tüdejéből köhögéskor a kiköhögött váladék szertesztét szóródó apró cseppecskéivel a veszedelmes bacillusok is kikerülnek és új prédára, új fer-

tőzendő talajra lesve, szerteröpködnek a levegőben, részben pedig lerakódnak a beteg szájában, ajkán. Aki a tüdőbajos közelében tartózkodván, a köhögésnek ezt a kórral telt légkörét beleheli, az a tüdővész fertőzését szivta magába, akit pedig a beteg megcsókol, arra annak ajkáról közvetlenül tapadnak rá a baktériumok. Ezért kell ott, ahol ilyen beteg a család tagjai között él, nagyon ügyelni arra, hogy az a család egészséges tagjaira közelből rá ne köhögjön és még inkább kerülendő a csók, különösen a szája való csókolás.

Kegyetlen parancsa a szükségszerűségnek! Megtiltani a szerelmesnek, hogy kedvesét dédelgesse, az ifju anyának, hogy életének bimbóját csókolja! Az önmegtartózkodásnak ezt a rideg törvényét mégis kövessék az, akiről az orvosi vizsgálat megállapította, hogy tuberkulózisban szenved, mert önző örömeivel különben a legdrágábbjait fertőzi meg és teszi magához hasonlóan betegg. Sőt már akkor is tanácsos ez az óvatosság, ha ugyan orvosilag nem állapított meg a fertőző tüdőbaj, de valaki hurutos, náthás és köhög. Szóval a légzőszerveknek bármily megbetegedésénél. Mert soha sem lehet tudni, hogy az illető nem hordja-e a fertőzés baktériumát magában, amik az ő erős szervezetén erőt venni nem tudnak, viszont az ilyen embertől távozó köpettel, náthaváladékkal könnyen megfertőződik a gyengébb szervezetti.

Sajnálattal kell azonban konstatálnunk, hogy a tuberkulózis nagymérvű terjedésének, a veszedelmes bacillus-hadsereg ugyszólván korlátolatlan dúlásának a legfőbb elősegítője az áldozat maga: az ember. Az emberi felületesség, részvétlenség és ki-méletlenség az embertársakkal szemben és mindenek fölött: a tudatlanság.

Hogyan magyarázhatnók meg különben, hogy a tüdővész egyén, aki szereti családtagjait, gondtalanul ráköhög a hozzátartozóira, anélkül, hogy a zsebkendőjét szája elé szorítaná? Megengedi, hogy testvér, szülő, gyermek, rokon, vagy vendég megcsókolja, sőt ezt maga is megcsókolja és ami mindennél veszedelmesebb: vigan köpdösi szájja a lakásban, hivatalos helyen, utcán és sétatelken a halálos váladékot?

Ez a beteg által kiköhögött és elporladt köpöt a legnagyobb mértékű terjesztője a tuberkulózisnak.

Az elporladt váladék összevegyül a padló porával. A légjárat, léptek szele, ruha suhogása fölveri, elkeveredik a szoba levegőjével és az egészségesek ezzel együtt szivják magukba a kórt. Hát a gyermek? Aki ott csuszkál a fertőzött padlón és gyermeki szokás szerint minduntalan szájába

Taussig Ottó-féle fehérnemű-gyár egyedüli vezérképviselője és lerakata

Ügyeljen a Taussig-féle védjegyre és mindenütt Taussig-fehérneműt kérjen!

Hermann Miklós, Budapest
V., Nagykorona ucca 28. szám.

veszi kezecskéit? Valósággal nyell, a szó szoros értelmében eszi a halálos bacillusokat. S hogy ez csakugyan így van, annak bizonyossága az, hogy fertőzött lakásban élő gyermek körmei alatt már számtalanszor mutatják ki a tüdővész bacillusát.

Hatalmas eszköze a tuberkulózisnak a terjedése a forralatlan, vagy kellőképpen fel nem forralt tejjel való táplálkozás. Sajátságos jelenség, hogy a tehenék, épp úgy, mint az ember, megbetegedhetnek tuberkulózisban és ilyen állatok tején nagyon veszedelmes. Ezért soha sem szabad olyan tehénnek a tejtét, amelyet nem ismerünk, illetve amelynek állatorvosi vizsgálat egészséges voltát meg nem állapították forralatlanul meginnunk.

Az itt elmondottak alapján megint csak utalnunk kell arra, hogy minden fertőzés ellen legfőbb védelem a tisztaság. Gyakori szellőztetés, tiszta ruha, étkezések előtt feltétlen kézmosás és mindenek fölött a fertőtlenítő száj- és orröblítések, naponta több ízben, és lehetőleg legkisebb kortól kezdődően, már a lehető legkisebb kortól kezdődően. Határozott fegyverei ezek az önvédelemnek, amiket ránk parancsol a gazdasági érdek, az okosság és önző életésztől, ha immár tudatában vagyunk fontos, sőt életmentő voltuknak.

vatos volt minálunk regényekben csak grófkort szerepeltetni, azok életét bogozni, szegény lányokat grófokhoz juttatni, vagy szegény emberhez hercegnőt. A romantika továbbbrógdása volt ez, csakhogy amíg akkor teljes, nagy, szeretlen élet megfestésére használták ezt a milliót, addig ezekben a regényekben nyílt szentimentalizmus, vérszegény mese felcicomázása lett. És az operett ezt vette át.

Evek során át majdnem mást se látnak operettekben, csak grófkort, hercegeket, indiai maharadszákat, ugyanolyan nőket, ezeknek pazarló életét (hogy lehet ezt szinpadai pompával kidíszíteni) és ha polgár-szereplő föl is tévedett néha a szinpadra, azt a darab végére felszították magukhoz. Adva van egy testileg kiváló férfi, ez a bonvivant és egy ugyanolyan nő: a primadonna. Ezek megszeretik egymást és egymásé lesznek: ez a darab témája. Széles gesztusú, ugynevezett lírai szerepek ezek, akik mellett még bohóc módra ugrálnak néhányan olyanok, akik szintén egymásba szeretnek. Ez a kaptafa. Erre aztán trükkökkel, leleménnyel varnuk más és más fajta cipőt. De a diszhim, a parádés bölény, a bonvivant mindig megmarad és párja: a primadonna, s a körülöttük ugráló dummer Augustok is. Néha megesezt, hogy tömzsiroment földesurat vittek a szinpadra, aki most már a maga munkájából akar megélni és talpraállni. A néző már azt remélhette, hogy szándékozt, ezért kap a darabban, azonban csalódott, mert a mindent elrendező harmadik felvonásban szerencsés házasság, gráci nagynéni vagy valami más örökség hozta rendbe a szénáját anélkül, hogy őt forint ára munkát végzett volna.

Tesztelt ez a közönségnek? Az elején igen, később megszokta és mert mást nem kapott, hát ennek tapsolt. Mert a tömegnek ha szuszterinas hízeltől sületlenségét fűtyül, kedvesebb, mintha talentum tárja feléje igaz arcát. Az öszinteség kényelmetlen, a hízeltől taps jár.

De aztán egy kis baj lett az operettel. Nem a benne ugráló bohócokkal (a komikumnak akár-milyen, mindig van éle), hanem a bonvivanttal. Unni kezdték. Ahogyan az életből is eltűntek a bonvivantok, ugyanugy — ha megkéve is — kezdének a szinpadon se imponálni. A színházak kezdenek régi operettüket műsorra tűzni, amelyeknek most is sikerül van, újakat pedig egyre gyakrab-

ban ér az a baleset, hogy megbuknak. És majdnem mindig a bonvivantal van a baj.

Ez már a színházakat is gondolkodába ejtette és amikor azt látták, hogy a komikusan még mindig nevetnek, csak a lírai szerelmes hadonászik hiába, „hohózái alapra fektették” az operettet. Ma már sokszor a bonvivant is dummer August és egész cirkusz lesz egy-egy operett-előadásból. Itt meg aztán arról feledkeznek meg, hogy a tömeg majd a bohócokhoz idomított lovakat is fog követelni a pénzért és legtoronszt, meg kardnyelöt is. Vagy pedig — rendes operetter színes mesével, amelyben, ha idealizálva is, de önmagát lássa, fűlbemászó muzsikát, amelyet jó hallgatni és jóízű tréfákat, amelyeken nevetni lehet.

Simándi Béla.

A békéscsabai színház. Megigértük a „Családi Kör” olvasóinak, hogy lapunk hasábjain a vidéki színházak életével is fogunk foglalkozni. Ezen a héten a békéscsabai színházban alkalmunk volt a „Marica grófnő” előadását látni, amelyről teljes elismeréssel emlékezhetünk meg. A címszerepet Kádár Böske, a színház új primadonnája játszotta, aki szép hangjával, finom játékaival már az első napokon meghódította a közönséget. Partnere Máthé László kellemes hangú, jó megjelenésű színész, akinek játékában mindig kellő drámai erő van. Kivülük még Torma Gusztó szubrett, Komlós Vilmos táncos és Cseh Iván buffó érdemesek minden figyelemre. Sajnáljuk, hogy nem láthattuk a műsoron lévő „Sásfiók” előadását, amely a színház nagy és nemes erőpróbája. (S. B.)

(Fox-hírek.) Tom Mixet nem kell bemutatnunk a magyar publikumnak, hiszen világszerile ismerik őt, kicsik és nagyok. Ha mosolygós arca megjelenik a vásznon, a nézőtérén kiragyognak az arccal és lelegzetvisszafojtva figyelni mindenki a végtelen prerik romantikus fiának bravurjait.

Örömmel tudatjuk a vidéki mozi-publikummal, hogy egy újabb Tom Mix-film indul most hódító útjára. A film címe:

„Az élő bosszu”

Ebben a hajmeresztő amerikai történetben Tom Mix önmagát mulja felül. A legveszedelmesebb akadályok tornyosulnak a vadnyugat bátor és dölceg lovagja elé, de Tom Mix mind elhárítja őket, nem egyszer kockára téve életét.

A drámai és derűs jelenetek egymást kergetik ebben a lendületes filmben, mely a múlt héten egyszerre három budapesti premier-mozgóban jelent meg.

ALAPÍTÁSI ÉV 1905

OCULARIUM

LÁTSZERESZETI SZAKINTÉZET

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 16.

FELEMELET

Díjtalan orvosi szemüvegrendelés!

ITT LEVAGANDÓ

10%	Ezen szelvény felmutatása 10% árengedményben részesül.	10%
10%	OCULARIUM BUDAPEST	10%
	IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 16., FELEMELET	

SZÍNHÁZ — SZÓRÁKOZÁS — MOZI

Operett

Talán egyesek mosolyognak ezen, de én mégis szerettem az operettet. Diákkorom nagyon sok színházi estjének emléke fűződik a „Madarász”, „Postásfiú”, „Juli”, „Lengyelvér” meg más régi operett előadásához és ma is gyakran visszacseng a fülemben egy-egy régi operettmelódia, s szívesen megyek el a színházba, ha néha egy-egy ilyen régi operettet adnak.

Nem szigorúan veit esztétikai szempontokról van itt szó, úgy, ahogyan — azt hiszem — a népszinmű sem állja meg ma már a szigorú irodalmi bírálatot. De el lehet menni a színházba csak mesét nézni, könnyű, fűlbemászó muzsikát hallgatni és tréfákon nevetni is, és ez a három lehet olyan is, hogy ne sértse izlésünket, ne bántsa fűlünk.

Az operett elvárásiasodott, elpolgárosult népszinmű, amely ugyanazokkal az életjogokkal lépett fel annak idején, amelyek a népszinművet megillették. És ezen az alapon volt is létjogosultsága. Tárnyat a népszinművel szemben, amely a falut hozta, a városi életből vette, ugyanugy tele volt táncokkal, zenével, mint a népszinmű és mert muzsikája több volt, kidolgozottabb, még fejlődést is mutatott vele szemben. Sőt drámai lendület is volt benne, meg a maga szentimentális módján bizonyos problémát is adott. Gondoljunk csak az „Éva” vagy a „Lengyelvér” című darabokra.

Eddig rendjén is van a dolog. A baj másutt kezdődött. Ott, hogy az operett-szövegek írói megírták egyes, pillanatonnyal népszerű regény-írók sikerét és tárgykörüket azok műveiből vették. A varrólány-félék számára egyidőben nagyon di-

KÖZGAZDASÁG ERDELY

A falu művelése

Írta: Steinecker Ferenc, közgazd. egyet. tanár, a Falu Szövetség alelnöke

Az embernek szokása, hogy ha saját sorsának az intézésében valami nagyobb baj, csapás éri, akkor gondolkodik azon, hogy mi volt ennek az oka és hol követett el hibákat. Ugyanígy vizsgálja a falu, a város és az ország közvéleménye annak okát, hogy ha az országot valami csapás éri. Ez a rettenetes világháború, mely egész Európán végig pusztított, annyi sok bajt és nyomorúságot okozott az emberiségnek, hogy valamennyi győztes, mind a legyőzött állam gazdaságilag és politikailag is nagyon rossz helyzetbe került. De legfőbbképpen a gazdasági bajokat érezzük világszerre. És ez természetesen is, mert hiszen a háború szétverte azokat a gazdasági köteleket, amelyek az egyes országokat, népeket egymáshoz fűzték. Megzavarta a hajózást, összezavarta a vasúti vonalakat és vámhatárokat vont olyan országok és népek közt, amelyek eddig teljesen szabadon közlekedtek. Hogy mindez az árucserében és így a fogyasztók közellátásában, valamint a termelés értékesítésében óriási

zavarokat idézett elő, az magától értetődik és ennek következményeit minden ország és nép érzi. Legegyszerűbb volna természetesen a dolgokat visszaacsinálni úgy, amint voltak. Amint azonban az egyes ember nagyon nehezen ismeri be saját hibáit, a nemzetek még kevésbé. Minden ilyen nagy szerencsétlenség alkalmával azonban mint a magánéletben, úgy a közéletben is vannak egyesek, állam és társadalombölcsélek, akik azzal foglalkoznak, hogy ennek a világnomorúságnak mi volt az okozója és hogyan lehetne a bajokat megszüntetni. Egy nagy bírtoknak vagy kereskedőháznak a tönkremenetelét a környékbeli embereket, hónapokon keresztül foglalkoztatja, ha egy nagy ország omlik össze, akkor pedig az írók és tudósok foglalkoznak ennek kiderítésével. Egy német tudós, Otto Seeck például, már a világháború előtt foglalkozott azzal a kérdéssel, miért omlott össze ez a nagy római világtörödalom.

Most pedig egy másik még sokkal híre-

sebb német tudós, Oswald Spengler, foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy miért ment majdnem teljesen tönkre a mai társadalom. A régi világbirodalom tönkremenetelének a kutatója és a korunkbeli nagy államok összedőlésének vizsgálója egyaránt ugyanazokra az okokra jut. Nevezetesen azt állítja, hogy minden birodalom és minden kultúra tönkremegy, ha a vezető emberek kipusztulnak, azaz ha nincsenek kiváló vezérek annak az országnak, ha az országban a fajok össze-vissza keverednek és a népek elfajzanak, ha a vidék elnéptelenedik, a még megmaradt, elszegényedett vidéki népesség nagy része a nagy városokba özönlik és ottan elproletárosodik.

A világháborút megelőző időkben tényleg ez volt a legfőbb baj, hogy a nagy városok kedvéért a vidéket teljesen elhanyagolták. De sehol se volt a vidék elhanyagolása olyan nagy méretű, mint éppen Magyarországon, ahol csakis a fővárossal törődtek, annak minden módon való nagyobbitását, népének szaporodását és a város csinítását tartották a legfőbb kormányzati feladatnak. Erre a beteges állapotra szükségképpen az 1918. és 1919. évek forradalmának kellett következnie. Egy másik német tudós, Schnabel Ferenc az újkor történelmét összefoglaló művében is kifejti, hogy a francia forradalom legfőbb okozója a vidék gazdasági tönkremenetele, elnéptelenedése, Páris szörnyű megnövekedése és a parasztság elszegényedése volt. Látjuk tehát, hogy az említett három német tudós vizsgálódásaiban ugyanarra az eredményre jut. El kell tehát hinnünk nekik azt, amit mondanak és le kell vonni belőle a tanulságot a jövőre. A termelés elmaradottsága és ennek folytán a nép nélkülözése tehát tönkreteszti a vidéket és halál veszedelmet jelent az országra. A háboruban is, de a békében egyaránt. Egy országban a fővárosa lehet nagyon virágzó, élénk forgalmú, az állami bevételek emelkedhetnek, a kivétel révén sok pénz is jöhet be az országba, de ha a falusi nép szegény, ha a mezőgazdasági termelés csökken, akkor az ország tönkremenetele elkerülhetetlen. Ime, Franciaországban is a nagy forradalmat (1789) megelőző időben az ország kivitele nagy mértékben emelkedett és amíg 1689-ben 1020 millióra, addig 1780-ban már 4011 millió aranyfrankra becsülték. Ezzel szemben azonban a falusi mezőgazdasági népesség jövedelme folytonosan csökkent. Ennek az elszegényesedésnek az oka pedig a rossz földművelés volt. Tudományos vizsgálatokból most már tudjuk, hogy az 1789-ben kezdődő nagy francia forradalomnak egyik főoka a mezőgazdasági termelés elmaradottsága volt. A forradalmat közvetlenül megelőző időben, tehát 1780 körül a mezőgazdasági művelés még mindig csak olyan volt, mint 800 évvel azelőtt. Ezenkívül a művelhető terület negyede paragon hevert, az utak irtózatlanul rosszak, a szállítási gyakran lehetetlen volt. Akárcsak a mai Magyarországról írva valaki, vagy a mi Alföldi ujainkon járt volna 1926-ban. Nálunk is a magyar földművelés, a magyar nemesség a múlt század második felében tönkrement, ott hagyta a falut és ment a városba hivatalnoknak, a többi aztán jött magától. Részletesen vizsgálván azokat az okokat, melyeknek következményéül bennünket sújtottak, ezeket 5 csoportba oszthatjuk:

1. Számbeli gyengeségünk.
2. Termésünk elégtelensége.
3. Nemzeti öntudatunk hiánya.
4. Szervezetlenségünk.
5. Az az igazítás, mely feladatta a védelmet és kiszolgáltatta az országot ellenségeinknek.

A valóban kiváló magyarnépet már a békében a gyermekhalandóság, a tífus és a kórártó pusztította; jobban mint a háború. Hiszen Magyarországon évente 70-80.000 ember halt meg tífusban, 10 év alatt tehát 700-800.000 és így lényegesen több, mint amennyi a világháborúban elesett, mert ezeknek a száma kerekén 500 ezer. Az emberhiány volt az egyik oka a háború elvesztésének és az

ország szétzilálásának. A másik főoka volt az élelemhiány. Ez az állítólagos tejfel és mézrel folyó Kánaán nem volt képes annyit termelni, hogy hadvavonuló fiait, az itthonmaradtakat és a szállításra szükséges igavonó állatokat táplálhassa. Az élelmiszerekben való nélkülözés és a velejáró elkeseredés volt tehát a főoka annak, hogy az igazítás termékeny talajra talált, és az elgyötört katonák az ország határára beengedték az ellenséget.

Sajnos azonban, a magyar embernek ropant nagy hibája az elbizakodottság.

Igy pl. elhitettük magunkkal, hogy országunk valóságos termő paradicsom, holott a való igazság az, hogy az összes művelt országok között nálunk legkisebb a termésátlag. Tehát egy holdon sokkal kevesebb buza, rozs, kukorica, burgonya, cukorrépa stb. terem, mint Európa más művelt országában. Pedig ott a földek nem olyan jók, mint nálunk. Sajnos, mindezen tényekből semmit sem okultunk és termelésünket nemcsak hogy nem emeltük, hanem az nem törődöttségünk folytán a háború óta még csökkent is, amiről a statisztikai közleményekből bárki meggyőződést szerezhet. A mai drágaságnak és nyomoruságnak nagyrészt ez az oka.

A magyar nép, amelyik különben a világ legjózanabb és legtermészetesebb eszű népe, általában tisztességtudó és a saját birtokán (a másén nem) dolgoz, gazdaságilag rendkívül elmaradt. Mezőgazdasági termelésünk még mindig jóformán a szemtermelésre van berendezve. (buza, rozs, kukorica stb.) holott országvilág tudja már, hogy a mezőgazdaság a jövőben csak úgy lehet versenyképes, ha az egyoldalú szemtermelésről átter a belterjes állattenyésztésre, a kertészkedésre és az ipari növények termelésére. Amint mondani szokták, iparosítani kell a mezőgazdaságot. Ez pedig a borászatra is áll. Hogy szőlőtermelésünk nagyobb, mint a borfogyasztás, ezt általában mondják már, de hogy a pincészetünk elmaradt és ennek folytán boraink a mintaszerűen kezelt külföldi borokkal nem vehetik fel a versenyt, ezt nem akarjuk megérteni. Azaz a bortermelésben is nem magára a termelésre, hanem a bornak a jó feldolgozására kell fektetni a főszólyt. Az ilyenféle iparosításhoz azonban két dologra van szükség: tőkére és szakértelemre. Mivel a magyar gazdának tőkéje nincs, mert sajnos, a háború alatt és az azt követő években mutatkozó kedvező alkalmat (konjunkturát) nem tökélyre, gazdasági berendezésre, hanem jobbadán tőzsdésésre használta fel (amihez nem értvén, ott mindenét elvesztette), vagy pedig ládafaiba rejtve a bankót, megvárta, míg az értékét veszítette, most már tőkéhez csak kellel hitelszervezet utján juthat. A magyar hitelállás azonban a mezőgazdaságban és a kisiparban még mindig nem tökéletes. A legelső feltétel tehát a hitelnyújtás biztosítása. De mivel a tőke a mezőgazdaság érdekeivel szemben ellentétes gondolkodású és ellentétes világnézeti egyének birtokában van, ezt a hitelt csak olyképen tudjuk megszerezni, ha a vidéki mezőgazdasággal foglalkozó népesség és a kisiparosság kellel sulyk szervezetekkel lép fel.

A belterjesesség második feltétele, a szakképzettség se áll sem a mezőgazdasági, sem a falusi kisiparos nép rendelkezésére. A magyar mezőgazdasági szakoktatás a néphez legközelebb álló alsó fokon ma sincs megszervezve. A falusi gazda — épp úgy, mint a falusi kisiparos — a modern gazdasági műveltségnek legalacsonyabb fokát sem érte el. Konokul ragaszkodik régi művelési módokhoz és eszközökhöz. Társulni, haladni nem akar, de hogy is tehetné ezt szegény, ha senki sem oktatja erre. A magyar állam nyomorusága és a kinstár szegénysége mellett ma már nem is gondolhatunk arra, hogy az állam állítson fe elegendő számú szakiskolát, hanem magát a mezőgazdasági és kisiparos érdekeltségeket kell megszervezni, hogy saját jól felfogott érdekében állítsanak fel ilyen iskolákat és továbbképző tanfolyamokat. (Folytatjuk.)

Védekezzünk a zab-por- üszög ellen

Országszerte mind nagyobb mértékben pusztít a zab-porüszög. Évente mindinkább tetemesebb termésvesztést okoz. Nagymérvű pusztítása arra kényszeríti a gazdákat, hogy mint a múltban, ne csak a buza vetőmagját, hanem egyéb vetőmagvakat is évről-évre és állandóan csávázzák. A zab-porüszög hasonlóan terjed, mint a buza kőüszögje. A fekete spóra azonban a buza kőüszögétől eltérően nem a felületen, hanem a pelyva alatt húzódik meg. Természetesen amíg a buza külső felületére tapadó kőüszög ellen a Porzol-lal való védekezés ma már biztos védelmet nyújt s a pácolás keresztülvitele — porpácolásról lévén szó — egyszerű, gyors és kényelmes, addig a zab-porüszög ellen a védekezés már körülmenyesebb.

Az elmúlt években zab-porüszög ellen csávázószertül a rézgálic és Formalin volt elterjedve, a hozzá fűzött reményeknek azonban egyik sem felelt meg. A rézgálic nem öli el biztosan a spórát s emellett a zab csírázóképességére károsan hat, a Formalin pedig, noha abszolút biztos védekezőszernek bizonyult a zab porüszögje ellen, használatától mégis idegenkednek a gazdák. Ez az idegenkedés természetes is, mert a Formalinnal való csávázás igen nagy gondot igényel s még a legnagyobb körültekintés mellett is ki van téve a gazda annak, hogy a vetőmagot agyoncsávázza. Tudjuk, hogy a gabonaneműek közül éppen a zab az, amely a csávázással szemben legérzékenyebb. Formalin-csávázás mellett számtalanszor előfordult a gyakorlatban, hogy az elvetett mag annyira ritkán, foltosan kelt, hogy az egész területet ki kellett szántani, érthető tehát, hogy kétszer is meggondolja a gazda, mielőtt a Formalin-csávázáshoz nyúl.

A rézgálic és Formalin csírarántó hatása arra készítette a gazdákat, hogy az üszögkártétel ellen higanytartalmú csávázószereket használjanak. Ilyen csávázószér a Higosan, mely hazai készítmény s a gyakorlatban már több éve sikerrel állja meg a helyét. A Higosan 0.2-0.5%-os oldatban félórás csávázási idő mellett 90%-ban biztos eredményt nyújt a zab-porüszög ellen. Használatát annál inkább is csak ajánlani lehet, mert egyéb gabonaneműeket megáramadó gombabetegségek ellen is, így hőpenész, levélszikolttság stb., biztos védelmet nyújt. A Higossal csávázott vetőmagvak, mint ezt a külföldi, különösen Németországban, valamint a hazai tudományos és gyakorlati kísérletek is igazolják, a mag csírázóképességére serkentőleg hat s használatát után lényegesen terméshibát biztosítható, vele a vetőmagot agyoncsávázni nem lehet.

Mivel a nedves csávázástól s az utána következő szárítási munkálatoktól a gazdák huzódóznak, újabban a zab-porüszög ellen is száraz porpárolószerek (Porzol R.) kísérletezések folynak. Az eddig végzett kísérletek kedvező eredményt adtak s remélhető, hogy már a közeljövőben a Porzol R. zab-üszög ellen is oly biztos védelmet fog nyújtani, mint a Higosan.

Deák I. Mihály
okl. gazda.

CHINOIN GYÓGYSZER ÉS VEGYÉSZETI TERMÉKEK GYÁRA R.T. UJPEST. * TELEFON: 806-0, 81, 82, 83.

Az összes áttelelő rovarkártevőket biztosan elpusztítja **ENDÁ** A fa kerge megifjodik. A káros moha-zuzma eltűnik.

Minden sebhely bekenésére! **ALMOLA** A vértetű letelepedését meggátolja!

Minden tavaszi vetőmagot pácoljunk, a kertí vetőmagvakat is.

P O R Z O L vagy **H I G O S A N**

porpácolószér. Gyakorlati eredmények igazolják a 10-30% terméshibát etet. higanyos, nedves csávázószér.

HASZNOS TUDNIYALOK

(Kölnivíz házi készítése.) Tökéletes kölnivizet készíthetünk háziilag is. Másfélkiló tiszta borszeszben feloldunk 6 gramm narancsvirág-olajat, 6 gramm narancshéj-olajat, 6 gramm cézrusolajat, 6 gramm bergamottolajat és 6 gramm rozsmaring-olajat. A jól felrázott keveréket sűrű vásznon át-szűrjük. A keverék kifogástalan.

(Hogyan készítsünk kőményes illórt.) Félkiló vízben feloldunk 75 dekagramm cukrot és negyed-kiló tiszta borszeszbe keverjük. Ebbe az oldatba 6 gramm tiszta kőményolajat keverünk. Négy-öt napig állni hagyjuk, azután megsűrjük.

(Praktikus keztisztítás.) A glaciékeztetőben kell kimosni és nem benzinnel. Az egy-szerű öblítést többször kell ismételni, mindaddig míg a benzín az összes foltot ki nem veszi. Ha erősebb zsírpécsét van a keztűn, azt benzinben áztatott fehér ruhával kell kidörzsölni. A szarvas-keztűt feltétlenül langyos vízben tiszta házi-bőr keztűt feltétlenül langyos vízben tiszta házi-szappannal kell kimosni, még pedig kézrehozva. Ezután tiszta törülközőbe csavarjuk és ha egy-kétszer megszáradt, levegőn szárítjuk. Azonban nem szabad napon vagy forró kályhánál szárítani, mert a nap sárga szímet vesz el, a hirtelen száradás pedig a bőr összetöri.

(Kemény víz lágyítása.) A legtöbb kút víz egynevezetű "kemény" víz, a közönséges szappant rosszul oldja, főzésre és mosásra kevésbé alkalmas. Mosásnál a kemény víznek legkellémetlenebb sajátsága, hogy a ruha sárgás lesz. Ennek az a magyarázata, hogy vas, esetleg mangán van a vízben. Ezeknek eltávolítására alkalmas a következő eljárás.

Minden liter vízhez 5 gramm szódat és 10 gramm égetett meszet adunk, vagy mesz helyett 5 gramm szappankövet s ezeket jól keverjük el a vízzel. Az ilyen víz mosásra még tökéletesebb, ha felforradjuk.

(Hamis kávé felismerése.) Az őrölt kávé igen gyakran hamisítják ekörjával, de még a cikóriát is hamisítják a legkülönbözőbb dolgokkal, például, infuziókkal. Hogy a pórkőkávé valódi-e, megvizsgáljuk egy keveset vizet össze-keverve. Ha a víz azonnal barna színt kap, a kávé hamisítva van. A nyers bakkávé színtelen hamisítják. Hogy ezt megállapíthassuk, meleg esővízben kávéssuk a kávé. A valódi kávé nem festi meg a vizet.

(Kaucsuktárgyak öszeragasztása.) Az elszakadt vagy berepedt caucsuktárgyakat, babákat, más játékszereket könnyen házilag is öszeragasztjuk guttaperchának, szénkénegben való oldattal. Célszerű az oldathoz egy kevés velenőt tartalmazni. Ezt az oldatot cipőfoltozásra is fel lehet használni, még pedig úgy, hogy a szakadás vagy repedés helyét betöltjük vele és száradni hagyjuk. Lehet úgy is, hogy a szakadás helyén a bőr szelét vékonyra reszeljük, ugyszintén a folt gyantát használó bőrdarab szelét is. Ekkor a szelék az oldattal bekenjük, a foltot a lyukra illesztjük és meleg vasal ósforrasztjuk. Hotekig tartós marad.

MARTA-NEMI-MESEI

Tyuklesi

Elt egy nagy erdő mélyén egy fiatal róka, úgy hívták, hogy Tyuklesi. Egészen olyan volt, mint minden más róka, de ő azt hitte, hogy a farka lomposabb, szőrének színe vörhenyesebb, mint társaié és hogy szeméi legszebben csillognak egész Rókaországban.

— En vagyok a legszebb róka az egész erdőben — mondogatta — és egész biztos, hogy ha az öreg rókakirály meghal, én leszek az utóda, mert nincs még egy olyan deli róka a világon, mint én.

Történt egyszer, hogy amint Tyuklesi szokása szerint a patak tükreben nézegette magát, meghallotta két kis parasztlány beszélgetését.

— Hallottad — mondta az egyik — a boltos felesége vagy három nappal ezelőtt kúnt járt az erdőben és megkérdezte a kakuktól, hogy meddig él. És akár hiszed, akár nem, a kakuk három napot mondott és ma reggel meg is halt.

— Bizony — felelte a másik — a kakuk mindig igazat szól.

— Ej, jó hogy tudom — mondta magában Tyuklesi — én is elmegyek ehhez a jósmadárhoz és megkérdem, lesz-e belőlem rókakirály és mikor.

Nem sokat gondolkozott, egy-kettőre ott termelt a kakuknál.

— Te vagy az a jósmadár — kérdezte tőle — aki megjósolta a boltos feleségének, hogy csak három napig fog élni?

— Kakuk? — kérdezte a madár.

— Te vagy az a madár, az a jóstehetsége az erdőnek, aki megmondta a boltos feleségének, hogy csak három napig fog élni? — kérdezte újból.

— Kakuk? — felelte az és megbölintotta a fejét.

— No — gondolta magában a róka — ez mindig csak kakukol, de hangosan nem merete mondani, mert félt, hogy megsérti a madarat.

— Nem jósolnál nekem is, igen bálás lennék érte — kérte a madarat.

— Kakuk, kakuk — mondta az erdő jósa vidáman.

— Ez valószínűleg azt jelenti, hogy nagyon szívesen — gondolta a róka és hamar előadta kérését.

— Mond meg nekem, kedves jósmadár, hány napig él még az öreg rókakirály?

— Kakuk, kakuk, kakuk — felelgetett a madár.

— És ha három nap múlva meghal, választanok új királyt?

Erre a kakuk oly meggyőzően kakukolt, hogy a róka egész boldogan kérdezte:

— Ügye, kedves kakuk ur, engem fog-nak megválasztani a róka királynak?

— Természetesen — hangzott a kakuk-felelet.

— Hány nap múlva? — érdeklődött Tyuklesi.

— Kakuk, kakuk, kakuk, kakuk, kakuk, kakuk — hangzott az erdőben a kakuk vidám kakukolása, de oly sokáig, hogy a róka alig győzte kivárni, számolni meg egyáltalán nem tudta.

— Kicsit sok lesz — kockáztatta meg végre, de a kakuk nem sokat törődött véleményével, csak folytatta tovább a kakukolást... kakuk, kakuk, kakuk...

Végre aztán nagy sokára abbahagyta.

— Felelnél még egy kérdésemre? — kérdezte újra Tyuklesi.

— Nagyon szívesen — mondta a madár két kakukolással.

— Hogy szerezhetem meg magamnak a róka trónját?

— Kakuk, kakuk, kakuk — ismételtette a kakuk egyhangú nótáját, de ebből a róka bizony édeskeveset értett.

— Nem értem, mondd érthetőbb nyelven — kérlelte, de a kakuk megunt már a sok beszédet és hangos szárnycsattogással elrepült.

A róka tanácstalanul nézett utána, és még sok ideig állott ott az erdőben anélkül, hogy tudta volna, mit tegyen. De három nap múlva azért megjelent a királyi palota előtt. Nem nézett sem jobbra, sem balra, csak ment egyenesen be a palotába. Hanem a palotaőrök hirtelen előtte teremték.

— Hová, háová, testvér? — kérdezték.

— Hát ti nem tudjátok még, hogy a legfőlségebb ur, a rókakirály meghalt?

— Meghalt! — rémülöztek a rókatestőrök.

— Bizony — mondta Tyuklesi szomoruan — ma éjjel örökre lehunyt a szemét.

— Rettenetes, rettenetes — jajgattak a róka és olyan nagy zajt csaptak, hogy mindenki előrohant a palotából. Kiszaladtak a gyorslábú szakácsok, a vadászok, az ügyeskezü komornyikok, előrohantak a rókakirálykisasszonyok és az egész udvari nép és jajgatva siratták a meghalt királyt. Az erdőből is mindenünnen elősereglettek a róka és amikor meghallották a gyászshirt, sírva kiabáltak:

— Mi lesz belőlünk? Itthagyt bennünket a mi jó királyunk. Ki fogja ezentul kor-

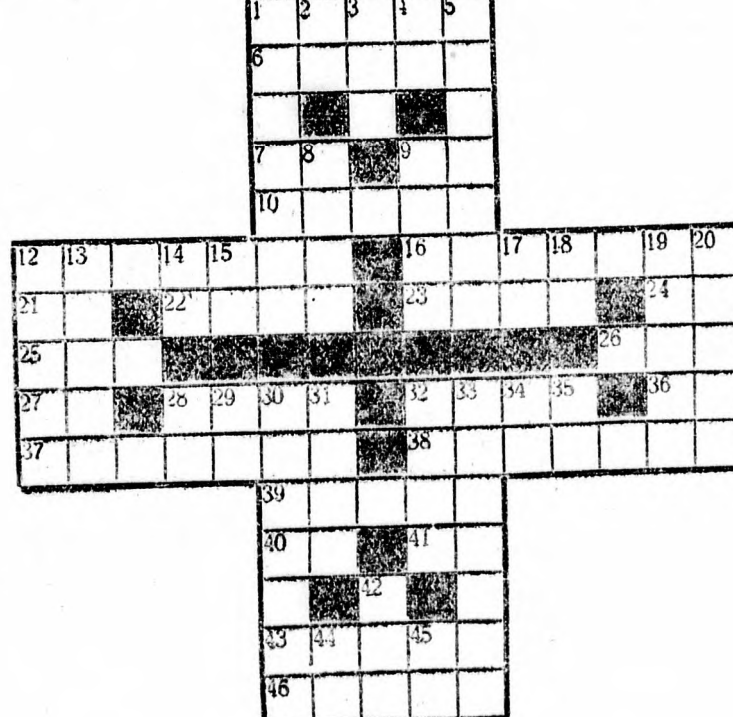
KERESZTREJT VÉNY

Vízszintes sorok:

- 1 Római istennő.
- 6 Magyar író és német nép.
- 7 Kereskedelmi rövidítés.
- 9 Botli fonetikus.
- 10 Dívatos tánc.
- 12 Orosz dinasztia.
- 16 Ami lekötő az érdeklődést.
- 21 Az ókezes alapja.
- 22 Emlékeztető... a szavakat.
- 23 Északi kikötő.
- 24 Görög betű.
- 25 Fátalom színomi-mája.
- 26 Az ilyen ors nem kedvező.
- 27 A városban széles is van.
- 28 Női név.
- 32 A legkoményebb fém.
- 36 Angol prepozitív.
- 37 Kedvelt szobret.
- 38 Dalnok Viktor hangja.
- 39 ... üdvözetem.
- 40 Francia névelő.
- 41 Ismert publicista monogramja.
- 43 Mesterember.
- 48 Mezői munkás.

Függőleges sorok:

- 1 A Magyar Színház művésze.
- 2 Mutató névadás.
- 3 A szekér a rossz uton.
- 4 Német semleges névadás.
- 5 Író testvérpár.
- 8 Ilyen ragyó is van.
- 9 Magyar város.
- 12 Szent.
- 13 Exotikus búvész.
- 14 Fordított képző.

- 15 Az asszony ragja.
- 17 Házassági vállalat két első betűje.
- 18 Latin kettős hangzó.
- 19 Muzsa.
- 20 Görög bölc.
- 28 Házállat.
- 29 Hátart jelölő rag.
- 30 Dívtájé multa cukor.
- 31 Opera.
- 32 Héttas mesterséga.
- 33 Kikötő az Adria partján.
- 34 Kis folyó.
- 35 Kínai név.
- 42 Bibliai hely.
- 44 Suszterszám.
- 45 Igeköte.

A keresztrejtvény megfejtői között a következő díjakat sorsoljuk ki:

- I. és II. díj: egy-egy doboz Stühmer dessert.
- III. díj: egy nagy csomag Stühmer csokoládé.
- IV. díj: egy üveg valódi francia parfüm.

Megejtési határidő: 1926. márc. 1. A nyertesek nevét a "Családi Kör" 8-ik számában közöljük. A 3-ik számban közölt rejtvények megfejtői közül nyertes: I. és II. díjat Horváth Mancika Gyöngyös, Kelemen Géza, Hatvan; III. díj: Putz Jakab, Mezőtúr; IV. díj: Kiss Ilus, Balassagyarmat.

mányozni Nagyrokaországot? Ki fog igazságot tenni a rókák között. Ki fog uralkodni most felettünk?

— Nagy kár ért bennünket — mondta Tyuklesi szomorú arccal — de van a rókák között oly férfi, aki minden áldozatot meghoz népeért és szívén viseli a rókák sorsát. Csak ő hivatott arra, hogy beüljön a rókák trónjába.

— Ki az? Ki az? — kiáltották a rókák.

— Én vagyok — mondta önértékesen Tyuklesi, de ajkára fagyott a szó, mert a palota mohával bevont kapujában hirtelen megjelent az öreg rókakirály. Ősz szakála lengett-lobogott a szélben és a betegségnek semmi jele sem volt észrevehető rajta. Csodálkozva nézte a síró udvari népet, a jajveszékélő szakácsokat, az egész egybegyült jajgató rókátömeget. Haragosan kiáltott fel:

— Hát ti miért sírtok? S ha bánatotok van, miért nem jöttök a ti királyotokhoz? Senki sincs, aki éreztessen engem, ha valami történik ebben az országban?

A rókák leborultak a földre és összevissza kiáltották:

— El a király! El! Nincs rókabaja sem! Ki tett minket bolondd?

Az egyik róka a király elé lépett:

— Csak hogy egészségben láthatunk. Mert az a hír terjedt el a nép között, hogy meghaltál.

— És ki terjesztette ezt a hirt? — kérdezte a király.

A palotaőrök előretuszkolták a megszeppent Tyuklesit. Az leborult eléje a földre és így szólt:

— Ne haragudj, felséges királyom, azt hittem, hogy meghaltál.

— De honnan szedted ezt a gondolatot?

— Tudtam, hogy meg kell halnod, mert az erdő igazsávu jósa, a kakukmadár mondta, hogy ma meg fogsz halni.

— A kakuk mondta? — kérdezte remegő hangon és hirtelen reszketni kezdett. Vele remegett az egész udvari nép, a fűrge szakácsok, az ügyeskező komornyikok, a szépséges rókakirálykisasszonyok és az őszes rókák. A kakuk mondta — ismételték.

— Jaj, jaj — siránkozott a rókakirály — én nem akarok meghalni, én még élni akarok. Segítségem rajtam, védelmezzetek meg a halál elől.

A rókák lelkesülten kiáltották: Megvédelmezzünk, megvédelmezzünk. S mindjárt körülvették a halálsápadt királyt, de oly szorosan, hogy még a szél sem tudott hozzáférni ősz szakálához. Így maradtak sokáig. Egyszer épen arra repült egy ölyv és csodálkozva látta az egy tömegben szorongó rókákat. Anyira csodálkozott, hogy kitartotta csőrét és zsupsz. leejtette a szájaiban levő egeret épen a király mellett álló Tyuklesi hátra. Nagyon puffant az eger Tyuklesi hátán, aztán gyorsan elszaladt.

— Mi volt az? Mi volt az? — kérdezte ijedten a király és vele együtt a nép.

— A halál volt! — kiabálták a távolabb állók. — Megmenekült a király! Eljén a király!

Igy már aztán a király is megnvuzogott és boldogan ment vissza palotájába, hogy ime kijátszotta a halált. Tyuklesiről sem feledkezett meg, megtette főnőhármójának és két fiatal csirkét adott neki ebédre. Tyuklesi azonban még mindig reméli, hogy elérni a királyi trónt és sajnálja, hogy akkor a kakuk beszédjét nem értette meg. De hiába kérdezi a kakuktól, hogy mikor lesz király, a kakuk sohasem felel kérdésére.

STÜHMER
KAKAO CSOKOLADE BONDON
a legkiválóbb gyártmány!

A szerkesztésért és kiadásért Dr. Ambrózy Béla telet. Budapest, Mikszáth Kálmán-tér 4. Tel. J. 98-18 — Előfőtési ár: Negyedévre 18.000, félévre 36.000, egész évre 75.000, egyes szám ára 1800 K.
Általános Nyomda, Kényv. és Lapkiadó Rt. nyomása. Budapest, VI., Nagymező-utca 3. A nyomdától felélés: Dr. U. István.

Tombolni fog örömeiben,

ha megtudja, hogy az újévi és egyéb üdvözlésekre a legszebb, legművészebb, legolcsóbb képeslap

Tombola

levelezőlap

Tombolni fog örömeiben, ha megtudja, hogy minden **TOMBOLA LEVELEZŐ-LAP** egy értékes tombolajegy, mellyel 5000 milliót nyerhet. — Ára 5000 korona. Bélyeg nem kell rá.

Huzás: 1928. március hó 26-án. Kapható trafikokban és postán.

926/évi

PEUGEOT TYPUSOK

Homokos és hegyes vidékre a legkiválóbban beváltak

A világhíru PEUGEOT kerékpárok srapa és országúti verseny célra **raktáron**

Díjmentesen küldök ajánlatot

kizárólagos vezérképviselő Magyarországon részére

LANDY ISTVAN

V., Országház-tér 9. Telefon: L. 973-45.

CSUZ, Ischlás, szaggatás, hasogatás, derékfájás,

REPARATOR

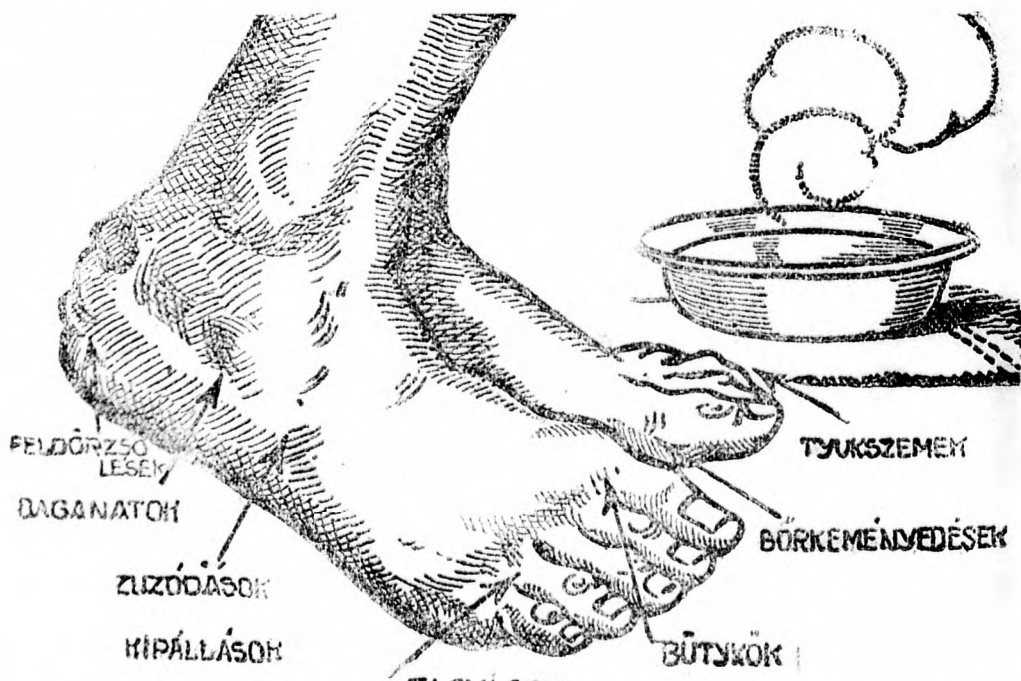
A hálafelek egész tömege tanuskodik arról, mennyi embernek használt. A Borne-Hörában 182 esetben töltetvén kísérlet, ezek között 128 teljesen meggyógyultan hoozártatók el.

KRIEGER REPARATOR minden gyógyszerárban kapható. Ára 30.000 és 40.000 korona. Utáozatot nem kell elfogadni, mert egy levelezőlapjába kerül és író kiz vagy egy nagy tveget teljesen bér-és költőmentesen utáozvettel küld az egyedül készítő

KRIEGER gyógyszerár,
Budapest, Kálvín-tér. (Baross-u. sarok.)

Dreher-Béniálikör

Lábfájások! A Szt. Rókus Lábsó új lábat csinál

Elegendő, ha egy csekély mennyiségű ebből a láb-és láb-kezelésnek egy levor meleg vízbe és áztatjuk a fájós lábat 10-15 perig. Ezen idő múlva a láb dagadtsága, felfúvása, a kínzó, égő érzés, egy csapásra megszűnik és többé újra el nem kezdődik.
Rozsább ártás megpuhítja a trukszemét és bőrkeményedéseket annyira, hogy azok könnyűszerrel, és csak borotva nélkül eltávolíthatók.
A legkézzel, legmakacsabb lábfájások, fagyások el-nyomnak a Szent Rókus lábsó használata által. A Szent Rókus lábsó a lábat tökéletesen ujja alakítja, a lábat a legjobb állapotba hozza, úgy hogy a láb első is épen olyan kel-nyelmes lesz, mintha évekig hordta volna. Megszabadítja ont a láb különböző zavaraitól, annyit járálhat, annyit nyit akar, gyulogolhat, vagy állhat egyhelyben órákig a fáradtság vagy fájdalom legcsekélyebb érzése nélkül.
Egy nagy csomag Szent Rókus Lábsó ára 16 ezer ko-rona. Kapható minden gyógyszerárban. Ha nem kapná, forduljon a magyarországi képviselőhez Szent Rókus-gyógyszerár C. 4. Budapest, VII., Rákóczi-ut 70. sz. Telefon: József 106-34.
Vidékre a pénz előzetes befelölése mellett 18 ezer ko-rona. Utáozvettel 23.000 korona.